

ANKÁROK.

et nevezünk meg... tran fordulhatnak... étek czéljából.

L.A.M. 15 William street, New York.

gton street, New York, és közlegyzői hí...

Pénzküldő Társz... 1496 Second Ave.,

állami bank, 32 H. Bryan, üzlet...

hjábot elfogad. A pénztartalást a... ett eszköz.

1431-1 Avenue, s biztosan eszkö... hálra árusít. Köz... hitelesített.

L.L.A.M. Fendler Son & Co.

rszágba és Euro... gyorsan és bizto... ronalkon az ó-ha... phatok.

Nemzeti Bank... kalap és szét nem... Elnök Charles Potter.

ongahela-völgynek... épületében, 65... rkn. McKeesport... onsan, pontosan a...

Hajójegyeladás... sonyabb árak mal... zakértelemmel ki... lesítést beszerzi.

s & Trust Co. rikal Takarékos... 00 dollár. Penn... kházatnak egyike... g ellenőrzött ma... gzatotól és rész... számlákot csekki... számlára. Pénz... közlegyzői irod... váltóüzlete, 136...

Hajójegyelárus... és elvállalja haz... zai ügyek ellát... a.

Intézése. Közleg... rüldés.

street, Cleveland, Co., Youngstown... rüldés gyorsan, o... nek után 4 száza... zető: Burger B.

L.A.M. Kereskedelmi és... alatt. H. B. Ro... elad hajójegyeket... küld a világ bár... ret elfogad.

L.A.M. St. Trenton, N. J. Házak, telkek

nk, az amerikai... konzulátum ir... ar 21. szám alatti... kőségének irodá... Magyar ameri... észégeikkel talál...

AJOS... ügyek pon... HÁZABA. Képviselője. ELADASA. ző... nton, N. J.

erry F. Potter... gntárnok

BANK... BANK... E. PA. Schuykill-nemzeti

\$50,000.00... 75,000.00... t s a pénzt... obeli felkér... ti.

ág bármely... stautalvány

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 227 East 13th Street New York City

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN. V. Évfolyam. 13. szám.

A BEVÁNDORLÓ

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY. NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1908. FEBRUÁR 14-én.

Editorial Room: 227 East 13th Street New York City. SUBSCRIPTION: Per annum, in N. Y. City... United States... Single copy...

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT V. Year. No. 13.

THOU SHALT NOT STEAL

BRYAN JENNINGS VILMOS MINAPI BESZÉDE.

A cím fordítása ékes magyarsággal: „Ne lopj!”, amely gyengéd figyelmeztetést bizonyára mindenki elérti. Ennek kapcsán azonban konstatálnunk kell, hogy éppen azok, akik egyébként különösen is gyors értőképességgel bírnak, valóságos találos kérdésként állnak a tizparancsoltnak e — szerintük — sphinxszerű dogmája előtt.

William Jennings Bryan, a demokráta párt örökös elnökjelöltje mintegy 1000 felett férfimunka tartott nemrégiben kioktatást arról, hogy lepeni tulajdonképpen még sem szabad.

Kétségek nélkül helyén volt a leecze. Hogy használt-e, az egész határozottan bizonytalan; hogy haszontalan volt minden szóbeszéd, az — egészen bizonyos.

Bryan William Jennings azonban mégis forgatta a nagy ostort, amelynek suhogása most olyan népszerű zeneként hat a honfiai keblekre.

A Wall streeten úgy érzik, hogy Bryan ur már megint tényező. Csaknem olyan nagyba veszik, mint 1896-ban, amikor mint elnökjelölt aratta a népszerűség bahérját és élte át a bukás és kiábrándulás kálváriáját.

Roosevelt szerencsésebb volt, amit részben annak köszönhetett, hogy opportunista volt és tudott dobálózni a jelszavakkal.

Hogy Bryan is az opportunizmus felé vitorlázik immár, az onnan sejtethető, hogy mindazokért a ballépésekért, amit Rooseveltt követett el, nem is Rooseveltet, de magát a pártot okozza. Szóval Teddi jó fin, csak rossz nevelésben részesült — a párt részéről. — Szegény párt: kár, hogy erre csak most kellett rájőnnie!

Bryan nem mondott újságot, amikor az 1000 felett gyereke rákiáltott: Ti loptok! Tény. Ők loptak. Hál' Istennek, van miből. Ez az ország évtizedekkel ezelőtt még csak vadon volt, a pénzkeresési alkalmak a levegőben lógtak. Ma az Egyesült Államok a leggazdagabb ország. Mégis csak úgy kell lenni, hogy akik loptak, segítettek is egy kicsit ahhoz, hogy a nemzet gazdagodjék. Gyárípar, termelőképeség, mezőgazdaság dolgát illetőleg Uncle Sam ma vezet és ámbár a tőzsdének megvan a maga áldozata, ki tagadná el — feltéve, hogy a nemzetgazdasághoz koynyt egy keveset — hogy éppen a tőzsdé a közvetítő médium arra, hogy a gazda le nem aratott termését már jó eleve élvezhessék a bankok, tőkesek pénzüket forgathassák? Nagyon is túllött tehát a czélon Bryan ur, ha azt állítja, hogy a tőzsdén kötött ügyletek 99 százaléka törvénytelen hazaárjáték.

Hát kétségek nélkül nem gyerekkjáték. Az bizonyos. Sőt az is bizonyos, hogy a politika sokkal könnyebb és néha egyeseknek talán kevesebb munkával több jövedelmet és kevesebb rizikót jelentő foglalkozás. Akinek a bankismeretei és gazdasági felfogásai odáig terjednek, hogy a tőzsdét szükséges rossznak elismeri, el kell, hogy ismerje azt is, hogy a tőzsdé ennek a nagy nemzetnek ma az útjére. Ha az mind humbug volna, amit ott művelnek, ez az ország nem tudná kiheverni azokat a fináncziális bajokat, amelyek mostanság szinte járványszerűleg lepik el az országot.

Kövessük csak a pénzügyi zavarok

* Éppen lapunk előző számában foglalkoztunk azzal a tárggyal, amelyet Lukács Jenő ur, lapunk tisztelt kül-munkatársa e jelen cikkében felölel. Hozzuk a cikket, ha mindjárt sok olyat mond, amelyet mi alá nem írunk. Hozzuk azonban, mivel a tárgy mindig érdekes, ha, mint a jelen esetben, érdekesen tárgyalják. A szerk.

historiáját 1837 az egész ország is megbuktak és a betéteket, am-szélyben forogt, ezt a pánikot 1873-as, majd az 1893-as követték, amelyek mind elég hatalmasak voltak arra, hogy koldussá tegyenek egy szeg-lyebb nációt.

Vagy, ha az elmúlt év pánikját vizsgáljuk, azt látjuk, hogy a legtöbb transzaksió, amely a veszedelmet előidézte, olyan üzelmek szíleménye volt, amelyhez a tőzsdének semmi, vagy nagyon kevés köze volt, amit az is bizonyít, hogy a legnagyobb pénzügyi zavarok ideje alatt, a Wall streeti alakok közül csak alig egy-két broker adta be a kulcsot.

Nagyon népszerűen hangzik, de könnyelmű odavetésnek bizonyul tehát, ha azt mondják egy nagy, törvényes szervezeten alapuló, a nemzeti vagyont megforgató tudományos alapon működő testületre, hogy: csal és lop.

A Stock Exchange az értékek piacza, amelynek állása, hullámzása, vagy esése milliók sorsát intézi el sokszor egy pillanat lefolyása alatt. Nem mondjuk, hogy szervezete mindenképpen kifogástalan, hogy reformokra éppenséggel nem szorul. Sőt, éppen ez az, ami kívánatos és éppen ez az, amit az elnökjelöltekől leginkább vár maga a tőzsdé és az Egyesült Államok minden polgára.

A demagogia éppen a pénzügyi válság jelen időtartama alatt a legkevésbé sincs helyén. Sőt határozottan a nemzeti élet útjéről vágja el az, aki a jelen körülményeknek amugy is sok tekintetben bizonytalanságát, a közvéleménynek tartózkodását és bizalmatlanságát a bankok, vállalatok, gazdasági faktorok irányában még jobban elmérgesíti. Ez a demagogia teremtí azután az olyan eszméket is, mint a betétek biztosításának kérdése, amely első pillanatra talán nagyon rokonszenvesnek tetszik, de nemzetgazdaságilag képtelen helyzeteket szülné. Mert viszont a bankok, vállalatok, egymás irányában való pénzbeli transzaksióknak biztosítását is maga után vonná és az üzleti rizikót teljesen kiküszöbölni tervezné. Hogy ez képtelen és keresztülvihetetlen dolog, az kézenfekvő igazság.

Kereskedelmi téren a bizalom a fődolog. A tisztesség érvényrejutásáért kell küzdeni. — ez okvetlenül szükséges. Demagogianak itt helye nincs. A reformtörvények előterbe helyezése biztosíthat csak érdeklődést azok sorában, akik hasonló reformok szükségességét el nem tagadják, sőt saját jól felfogott érdekeikben kések ez irányban a legteljesebb együttműködésre.

Bryan ur nagyon ismerős a tizparancsolattal. Amint hogy meglátta a „Ne lopj!” szakaszát ennek a nagy törvénykönyvnek, meg kellett volna látnia azt is, hogy a tizparancsolat egy helyütt azt is mondja: „Ne csinálj magadnak faragott képet...”

Bryan ur pedig a demagogia bálványát faragta ki, hogy azon feláldozza a nemzeti jólét erőforrásait.

Lukács Jenő.

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. Egyre kevesebben érkeznek ide hazulról.

A gazdasági válság legalább az amerikai bevándorlási hivatalnokoknak szerez némi örömet. Kipihenhetik a mult év fáradalmait. Vagy erőt gyűjthetnek a jövő számára. Mert bizony most kevés a dolguk Ellis Islandon. Kevesen jönnek. Különösen Magyarországból jönnek kevesen. A lefolyt héten mindössze háromszázhatvan érkeztek hazulról a new yorki kikötőbe, köztük negyvennyolc magyar, 158 tót, 36 sváb, 41 horvát, 24 oláh.

A jövő héten valamivel többen lesznek, mert maga a Caronia, mely most esedékes, 450 magyarországi utast hoz magával Fiuméből.

A bevándorlási hivatalnokok abbéli meggyőződésüknek adnak kifejezést, hogy a tavasz beálltával a bevándorlás is emelkedni fog. Ők is mondják ugyan, hogy az ez ideig bevándorlás a tavalyinak nagyon is mögötte fog maradni, de azért számítanak ebben az esztendőben is egy félmillió bevándorlóra.

ÉHTIFUSZ BUDAPESTEN.

New Yorki német lap kábelsürgönye.

A new yorki Morgen Journal nevű német napilap tegnap azt kábeltette magának Budapestről, hogy Magyarország fővárosában éhtifusz dühöng, a melynek már negyven emberélet esett áldozatul.

Kétségtelen, hogy a viszonyok odahaza éppenséggel sem rózsásak, hanem azért a német lap kábelsürgönyén meglátszik a tendenzia.

Ezzel kapcsolatosan felelődjük, hogy a Budapestben uralkodó lakás-mizériák folytán a munkások országos mozgalmat indítanak meg, mely végzettség fog válni, ha a kormány idejekorán közebe nem lép s a nyomasztó lakásviszonyokat meg nem javítja.

MORGAN — ELNÖK.

A republikánusok legújabb jelöltje.

A júniusban megtartandó nemzeti konvenczióig még tucatszámra fogják emlegetni az elnökjelölteket.

A republikánusok legújabb elnökjelöltje J. Pierpont Morgan, a new yorki pénzörizás. Rooseveltnak volt pénzügyminisztere. Shaw írta be Morgannak nevet az elnökjelölteknek máris hosszúra nyuló listájában.

Shaw a minap Michigan állambeli Jacksonban tartott egy beszédet s e beszéd folyamán mondogta, hogy Morgant eddig félreértették, hogy ő, mint az ország elnöke, tekinteten kívül hagyná a saját érdekeit és zseniáltságát, valamint komoly ítélőképességét kizárólagosan az ország ügyeinek szentelne.

Morgan mint elnökjelölt, tréfnának minden esetre elég jó tréfa. A truszt-király mint elnök, bohózatba való dolog.

A SZÉN JUBILEUMA.

A fekete gyémánt mint tüzelőanyag.

Érdekes ünnepet ültek szerdán a Pennsylvania állambeli Wilkesbarreban, a keményszén-terület központjában. Most lett ugyanis száz esztendeje annak, hogy a keményszén mint tüzelőanyag használatba lépett.

Ez emlékeztet nap megünneplésére az ottani történelmi és földrajzi társaság disztyülést rendezett, amelyen Jordan János tanár egy nagyszabású beszédben méltatta a keményszén jelentőségét.

A nagy jelentőségét a keményszénnek nem tagadhatja senki. Hanem a fekete gyémántok elnyerése körül hány magyar élet pusztult már el Amerikában?

ÉGŐ OLAJ.

Lánghullámok a jég fölött.

Fenségesen borzalmas látványban volt szerdán a new yorkiaknak részük. A Standard Oil kompánia brooklyni dockja kigyuladt és a lángok hamar körülfeltek a faalkotmányt, amelyben 250 munkás dolgozott.

Az égő olaj hatalmas hullámokban futott végig a befagyott folyó jég hátán és a fenséges látvány sok ezer embert csodított össze.

A kár jelentékeny, de emberélet, szerencsére, nem pusztult el egy sem.

A MUNKÁSKÉRDÉS DÉLEN.

QUACKENBOS ASSZONY EGÉSZSÉGES TERVE.

Kedden a főgyógyász hivatalból ellátogattak szerkesztőségünkbe és felkértek bennünket, hogy egy a jó ügy érdekében, mint bevándorolt honfitársaink érdekében foglalkozzunk azzal a dicséretes munkával, amelyet Quackenbos Grace Maria asszony a főgyógyászság meghívásából a fehér rabszolgaság megszüntetése körül végzett.

Quackenbos asszony a déli államokban feldolgozta a főgyógyászság számára mindazokat az eseteket, amelyek a fehér munkások rabszolgaságára vonatkoznak. A délvidekiek emiatt azzal vádolják az asszonyt, hogy lehetetlenül teszi a fehér munkásoknak a déli államokba való vándorlását. És ebben némileg igazuk van a délvidekieknek, mert Quackenbos asszony vizsgálatainak közzétett eredménye alig fogja az Európából ideözönlő munkásokat arra bátorítani, hogy a délvideken keressenek munkát.

Pedig a derék asszony éppen segíteni akarja a délvideket abban, hogy a brutálisok beszűntetésével elegendő munkást kapjon régi jólétének visszaszerzésére. Kidolgozott egy tervet, mely gyakorlati módon megoldja a déli államokban egyre égetőbbé váló munkáskérdést. Terve a kormánytól teljesen független, de végrehajtása igenis megköveteli a délvideki földbirtokosoknak és gyárosoknak, a vasuti és hajózási társaságoknak, az idegen államok konzuljainak és maguknak a bevándorlóknak harmonikus együttműködését. Ez a terv bizonyára magára fogja vonni a kongresszusnak figyelmét is, mert egyedüli ezélya az, hogy egyrészt emberséges körülmények közt elegendő munkaerőt biztosítson az évtizedek óta elhanyagolt déli államoknak, de másrészt a déli államokba törekvő munkásnak is becsületes szerződést, tisztességes megélhetést szerezzen.

A déli államoknak égető szükségük van munkásokra. A négernek nem fejtenek ki elegendő munkaerőt az ottani gazdasági élet kellő fejlesztésére. Oda kell tehát hatni, hogy az Európából ideérkező munkásokat elvezessék a délvidekre.

Ha a Magyarországból, Ausztriából és Olaszországból jövő bevándorlókat a déli államokba lehetne irányítani, ez mindenesetre a bevándorlók javára válnék, amint hogy javára válnék nemesak a munkásra éhes déli, de a munkásokkal tulzsufolt északi államoknak is. Magától értetődik, hogy a munkás sokkal egészségesebb körülmények között él családjával egy déli ültvényen, mint a new yorki bérkaszárnnyáknak sötét szobáskáiban.

Ezt az áldásos állapotot persze csak akképp lehet elérni, ha a bevándorlót meg lehet győzni arról, hogy a délvideken élri azt, aminek elérése végett elhagyta szülőföldjét és megtette a nagy tengeri utat, ha meg lehet győzni őt arról, hogy a délvideken tényleg megjavítja életének anyagi és erkölcsi feltételeit.

Quackenbos asszonynak terve már most az, hogy egy nagy szervezet alkotassék, amelynek a délvideki gyárosok és ültvényesek, a hajótársulatok és vasutak képviselői, az idegen államok konzuljai a tagjai.

A délvideki, akinek munkásra volna szüksége, ehhez a szervezethez folyamodnék érte. Ez a szervezet persze ismerne már jó eleve a feltételeket, aminek között a munkás munkát vállalhat s a munkaadó annál kevésbé merne munkásával szemben embertelen lenni, mert tudná, hogy egy hatalmas szervezettel áll szemben, amely a munkás panasztát annál igazságosabban vizsgálná meg, mivel saját szülőhazájának képviselője is benn van a vizsgáló-bizottságban.

Ekképp a rabszolgaéletnek, amely fölött annyit panaszkodnak ez idő szerint, véget vetnének s egyuttal véget vetnének a legégetőbb társadalmi kérdésnek, a beözönlő munkások hovairányítása kérdésének. Másrészt a déli államok, amelyek ez országnak élelkskamuráját képezték egykor s amelyek a polgárháboru óta gazdaságilag annyira hanyatlottak, hogy hanyatlásukból még mindig nem bírtak felocsodni, lassan-lassan mindmégannyi ipari, kereskedelmi és mezőgazdasági géppontokká válnának, amelyek a maguk és az odatelepedett munkások jólétével az országnak jólétét is emelnék.

Quackenbos asszony terve józan és kivihető. Mi magunk is szívesen fogjuk látni, ha idevándorló honfitársaink inkább a déli államok ültvényeit keresik fel, semmint Pennsylvaniaiának gyilkos bányáit. De előbb meg kell teremteni a biztosítékot arra nézve, hogy a magyar munkás szabadságát nem korlátozza semmi. Mindenekelőtt egy nagygyűlés volna egybehívandó, amelyen a mi konzuljaink is résztvennének. S ha konzuljaink megkapják a biztosítékot arra nézve, hogy a magyar munkások anyagi és erkölcsi fejlődését a délvideken nem akadályozza semmi, akkor az amerikai magyar sajtó készséges örömmel fogja Quackenbos asszony egészséges tervét szolgálni.

MENNEK A HALÁLBA.

Három magyar ember gyászos kimúlása.

A bányavidékről jöttek New Yorkba, hogy innen visszamenjenek Magyarországra. A messze Virginiából jöttek, ahonnan a beállott munkátlanlanság folytán hazafelé akartak indulni. Hármuan voltak. Szemere Bálint, Tóth Ferenc és Major Tivadar.

Kedden érkeztek New Yorkba. A hajó elindulását itt kellett bevárniuk s így a Washington street 497. száma alatt levő Bank-szállóban béreltek egy szobát mindhármuk számára. Korán tértek pihenőre. Éjfélre egy órakor az egyik szállodai alkalmazott gázszagot érzett. A szag után indult s így ért a három magyarnak szobájába. A hamrosan kénél levő orvos kettőncé már csak a halált konstatálhatta. A harmadikat kórházba szállították, ahol azonban ő is kiszáradt rövid néhány óra alatt.

Odahaza ki tudja, mennyire várják őket, akik idegen földön pihenik ki örökre az élet fáradalmait.

LISSZABONBAN GYÜJTENEK.

Portugália polgárai és a királygyilkosok.

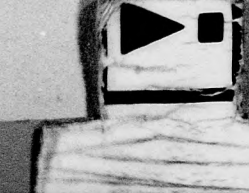
A meggyilkolt portugál király és a trónörökös fölött most záródott le a sir s a népek hangulata a koronás főkre nézve nem nyilatkozik meg bátorítóan.

A megsértett jogrend ugyanis felelősségre kívánja vonni a gyilkosokat, de Portugália népe jogosultnak látja az elkövetett gyilkosságot és elkövetőt védelmébe fogadni. A lisszaboni lapok leplezetlenül pártját fogják a gyilkosoknak és családjaik számára országos gyűjtést indítottak meg.

A kis Portugália népének állásfoglalása talán gondolkodóba fogja ejteni valahára azokat, akik azt hiszik, hogy „Isten kegyelméből” barmoknak nézhetik a népeket.

Maga a magyar képviselőház dicséretes példát mutatott, amikor megtagadta rokonszenvét attól a királytól, aki az alkotmány eltírásával vélte megerősíteni a trónját.

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST COMPANY MAGYAR OSZTÁLYA YOUNGSTOWN, O. VAGYON: \$1,500,000. PÉNZT KÜLD az ó-bazába és a világ minden részébe gyorsan, olcsón és pontosan. PÉNZBETÉTEK után 4 százalékat kamatot fizet. ÜZLETVEZETŐ: Burger B. Lajos.

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

A CLEVELANDI JÓSZIV-ÜNNEPÉLY. Ma egy hete folyt le Clevelandban az Amerikai Magyar Szövetség által a bányászkeresetlenség áldozatainak hátramaradottjai javára rendezett Jósziv-ünnepély. Sietünk megjegyezni, hogy ez az ünnepély kitűnően sikerült minden egyes részletében s hogy tekintélyes módon öregbítette a szerencsétlenek számára máris összegyűjtött összeget. Igaz és őszinte az előlött érzett örömről. De nem oszthatjuk meg azokról az örömeit, akik ezzel az ünnepélyvel látták felpirkadni az amerikai magyarság egy szebb jövőjének hajnalát. Ennek a szebb jövőnek zálogát az Amerikai Magyar Szövetség is, egyes lapjainak is abban látják, hogy Hengelmüller nagykövét elküldte az ünnepélyre, amelyen különben *Barnemissa Gyula* báró pittsburgi és *Silvestry Hugo* clevelandi konzulok is résztvettek. *Ambrózy Lajos* urat. Mi természetesen találjuk, hogy Magyarország itteni képviselői ott legyenek, ahol a magyar szívek szenvedő magyarokért megnyilatkoznak. S ha a clevelandi ünnepélyen e képviselő urakat megjelenésükért külön meg kellett énekelni, ez csak azt mutatja és bizonyítja, hogy hivatalos képviselőink eddig nem ismeretlesek voltak. De szomorúan bizonyítja azt is, hogy a magyar ember készségesen térdet hajt, ha azok, akik követeztesen sértették az érdekét, valahára leereszkednek hozzájuk. Mi is köszönettel fogadunk minden jóindulatot, de istenítést szerintünk még nem érdemelt ki az, aki kicsit későn gondolt a követeztesek felig-meddig való teljesítésére.

De nem osztjuk meg az afölött nyilvánított örömet sem, hogy attól az ünnepélytől fog datálódni az amerikai magyarság szebb jövője, az Amerikai Magyar Szövetség megerősödése. Mi éppen az ellenkezőjét tartunk. Mi attól tartunk, hogy az Amerikai Magyar Szövetség, azaz ennek nevében a vezető emberei azzal az ünnepélyvel önként, minden kényszerítő ok nélkül lemondottak arról, ami az Amerikai Magyar Szövetségnek megadta a létjogot. Az Amerikai Magyar Szövetség vezetőemberei ez ünnepélyi szónoka után kimondták ugyanis, HOGY TÖRTÉNELMI JELENTŐSÉGŰ ESEMÉNYNEK TARTJÁK A HIVATALOS KÖZEGEKNEK AZ ÜNNEPÉLYEN

VALÓ MEGJELENÉSÉT S HOGY AZ EZEN HIVATALOS KÖZEGEKEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSBE LÁTJÁK A SZÖVETSÉGSZEGNEK, AZ AMERIKAI MAGYARORSÁGNAK SZEBB JÖVŐJÉT, AMELY EGYÜTTMŰKÖDÉST HA BARKI MEGBONTANI MERÉSZELENE, AZ MAGYARORSZÁG ÉS AZ AMERIKAI MAGYARSÁG ELLENÉGEIT SZÓLGÁLNÁ.

Ilyen kijelentést bátran tehetett volna akármelyik betegséggel, közmívelődési, vagy gazdasági egyesület. Az Amerikai Magyar Szövetségnek, ha ragaszkodik az alapoz, amelyen felépült, a csehhoz, amelynek hűségét megfogadta, olyan kijelentésre fakadnia nem volt szabad semmi szín alatt. Mert az Amerikai Magyar Szövetség tudja, hogy a nagykövét, hogy a konzulok, bármennyire tele legyen is szívük magyar érzelmeikkel, ESKÜVELKÖTELEZTÉK MAGUKAT ARRA, HOGY NEMCSAK MAGYAR ÉRDEKEKET SZÓLGÁLNAK, HANEM SZÓLGÁLNÁK OSZTRÁK ÉRDEKEKET IS. A külképviselek emélfogva alig azonosíthatják magukat azzal az Amerikai Magyar Szövetséggel, amelyet az amerikai magyarság abbéli vágya hozott értebe, hogy Magyarország függetlenségét Ansztriatól. HA PEDIG AZ AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG AZONOSITANI AKARJA MAGÁT A NAGYKÖVETTEL ÉS A KONZULOKKAL, AKKOR LETÉRT AZ ALAPRÓL, AMELYEN FELÉPÜLT, ELVESZTETTE LÉTJOGOSULTSÁGÁT ÉS MINDENKÉPÜLT ELVESZTETTE EGYÉBÉNT EREJÉT, MERT NEM CZELOZZA MAGYARORSZÁG FÜGGETLENSÉGÉT.

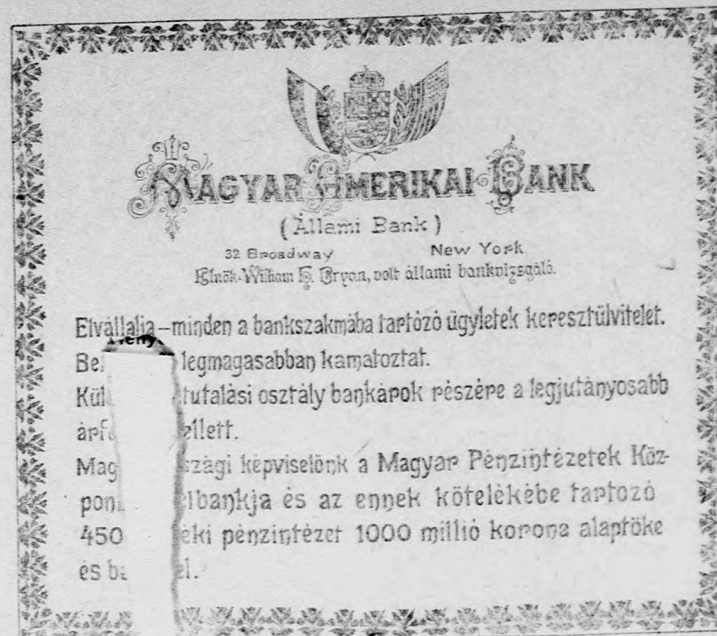
Jó lesz tehát, ha az Amerikai Magyar Szövetség tisztikara sietve kijelenti, hogy ünnepélyi szónokának kijelentését nem teszi magáévá, hogy rendületlenül ragaszkodik azokhoz az elvekhez, amelyek a Szövetséget megerősítették s amely elvek egyedül képesek a szétszórt amerikai magyarokat egyesíteni. Mi rendületlenül meg nem tántorítható hívei voltunk az Amerikai Magyar Szövetségnek ennek megalakulásától kezdve. Bennünket azok a személyes harcok, melyek a Szövetség körül ittráltak, elszomorítottak ugyan, de kétségbe nem ejtettek. Mert az elveket, amelyeket a Szövetség felépült,

még a legálább harez sem képes megdönteni. Mi abban a Szövetségben sziklavárát látjuk az amerikai magyarok függetlenségi törekvéseinek s egy sziklavár csak árulás útján kerülhet az ellenség kezére.

Singer Mihály.

NEW YORKI MAGYAR HALÁLA. A 119-ik utca 420. szám alatti házból egy derék magyar embert vittek ki szerdán az örök nyugalom esedéke helyére. *Vincze Sándor* honfitársunkat kísérték ki oda, ahol többé nem fáj semmi. Az elhunyt, még alig 36 éves magyar ember, a szatmármegyei Udvariból került New Yorkba már régebben. Mint műasztalosnak dms keresete volt s így hamarosan felépítette családát fészket. Feleségül vette az Abaujmegyéből idecszármazott *Andráskó Erzsébetet*, akivel a lehető legboldogabb házasságban élt. A házasságból egy gyönyörű leánygyermek származott. — Vincze Sándor néhány év előtt tüdőbeteg lett és orvosaink tanácsára visszautazott Magyarországra. A hazai levegő nagyon jót tett neki s talán teljesen felépült volna, ha szívének vágyai vissza nem kergettek volna családjához. Egy év óta állapota egyre rosszabbra fordult, majd már el sem hagyhatta az ágyat. A mult hét-ten kínos szenvedések bántották, míg végre hétfőn a halál megváltotta őt szenvedéseitől. A temetés, mint már említettük, szerdán ment vége és koporsóját megtört felelősen és *Andráskó Imréc* sógorán kívül a barátok és ismerősök hosszú sora követte. A temetési szertartást *fő. Kovács Lajos* new yorki róm. kath. plébános vezette. — Vincze Sándor a harlemi betegséggel egyidejűleg s ennek útján a bridgeporti szövetséghez tartozott. Lapunk egy őszinte barátot veszített Vincze Sándorban. Pihenjen békében az idegen föld ölében.

RÉTHY LAURA AZ ANGOL SZINPADON. A *Coit Lyceum Company* jeles magyar énekművésznőnknek, *Réthy Laurának* a jövő őszi idényre felteendő kedvező ajánlatot tett. Ez ajánlatnak Réthy Laura urnő érdekében mindenestre örülünk. Mőfelelt elszomorít bennünket azonban, hogy ezt a minden ízében magyar művésznőt nem bírtuk magunk számára biztosítani. Verjék ezért a mellüket azok, akik elbukni engedték a new yorki magyar színházat, amelyből egy kevés áldozatkészséggel dícsőséges templomot alkothattunk volna a magyar Múzsának. Meg vagyunk győződve, hogy az amerikai kö-

zönseg bőségesen fel tud adni Réthy Laurának az őt megadó az anyagi és erkölcsi elismerés, amelynek megadásával csak mi magyarok fukarkodunk.

VANDERBILT CORNELIUSNÉ NEM LESZ HADIK GRÓFNÉ. Lapunk előző számában kételyvel közöltük a new yorki angol lapokból átvett azt a hírt, hogy *ov. Vanderbilt Corneliusné* a magyar *Hadik* grófné megy feleségül. A lapok már azt is megmondták, hogy az esküvő *Széchenyi László* gróf birtokán lesz s hogy *Vanderbilt Corneliusné* mint *Hadik* grófné állandóan Magyarországon fog lakni. Nekünk igazunk volt, mikor ezt a hírt kétkedve fogadtuk. Egy Bécsből beérkezett kábelhüvely szerint ugyanis *Hadik* gróf kijelentette, hogy a házasság híre merő kóhalmány. A gróf azt mondta, hogy tíz év előtt New Yorkban bemutatották őt ugyan *Vanderbilt Cornelius*nak, de a milliions özevegét az őta még csak nem is látta.

A TRENTONI BECSÜLET-RABLÓK. Lapunk előző számában már felemeltük, hogy a trentoni esküdték felmentették *Wárady Lajos* ottani jónévi honfitársunkat azon elenne emelt vád alól, mintha ő bűjtogatta volna fel *Vastag Lajost* egy hamis eskü tételére. *Wárady Lajos* felmentése lesújtó hatással volt arra a becsület-rabló szövetkezetre, mely évek óta a legnemtelenebb eszközökkel földözti azt a köztisztelőben álló férfit. *Wárady Lajos* ugyanis megfogta most a bot másik végét és összeesküvés ezimén fele-

lősségre vonja a büntető bíróság előtt mindazokat, akik becsületének és izületének megrontására szövetkeztek.

A Binder Miklós, Enders Henrik és Antal Jenő-féle alakoknak nincs mit vosztani. Mi csak azon esodálkozunk, hogy *Vajó Sándor* trentoni ref. lelkész megengedte azt és papi méltóságával összeférhetőnek találta, hogy maga piszkos összeesküvésnek egyik jelenete az ő lelkézi hivatalában játszódjék le, a mint ezt *Farkas Klára* eskü alatt vallotta. A legközelebb megejtendő vizsgálat különben ki fog deríteni mindent s a trentoni magyarság akkor meg fogja tudni, hogy mily alakok merészelnek a névben beszélni s a nevével visszaélni. Antal Jenő urról is le fog hullni a lepel, amely eddig jótékonyan eltakarta a multját. De elvégre lehetetlennek tenni, kiirtani kell azokat a botrányhősöket, akik az ő saját hitvány ösztönüktől vezéreltetve, Amerika népe előtt szégyent hoztak a trentoni munkás magyarság becsületos nevére.

MAGYAROK NÉPESEDÉSI MOZGALMA COLUMBUSBAN. Az Ohio állambeli Columbusban levő magyar ref. egyházközség népesedési mozgalmá a mult hónapban a következő volt: *Halálozás:* Január 29-én Columbusban elhalt *Szász János* és *Dobai Róza* szülék kéthónapos Anna nevű lánya. A temetési szertartást *Kardos József* columbusi magyar ref. lelkész vezette, a halotti éneklést az ottani ref. egyházi énekkar. — *Keresztelés:* Minap keresztelte meg *Congón Kardos* ref. lelkész *Molnár István* és neje, *Molnár Má-*

TÁRCZA.

LESZÁMOLÁS.

Írta: Pásztor József.

Szívák, az öreg műbarát, vidáman, valami könnyű kis dalt dundorászva halladt felfelé a Tusnay Ella műtermébe vezető lépcsőn. Most találkoztott éppen egy kritikusként, akitől a művészek többnyire gorbombaságokat szoktak hallani, aki már nem egy felkelt akadémikus nagyságnak leütötte a fejét. A kritikus nagy lelkesedéssel beszélt a leányról. „Legelő jár az asszony-festők között” — mondta. — „Baraczk, dinnye, macska, vagy virágzó fa. Ennyi, amit ezek az asszonyok festeni tudnak. De Tusnay Ella meglátja az élet nagyobb jelentőségét. Valóságot fest, de teleszörja az asszonyi hívatot finom harmatával. Látszik, hogy lévett tehetség.”

Szívák fiatalos izgalommal sietett Tusnay Ellához. Ő fedezte fel a leányt s az ő rábeszélésének engedett nagynehezen a családjá, hogy otthagyja az otthonát és felvegye a küzdelmet a művészi élettel. Kétszeresen örült tehát, hogy most az értékes elismerést hallotta és sietve, frissen, melegen akarta a leányhoz vinni.

Főként a lépcsőkön, egyet fujt és csemetett a műterem ajtaján. A leány nyitotta ki az ajtót, de Szívák, amint meglátta az arcát, meglepődött. Megszorította a leány kezét és részvétellel kérdezte:

— No, mi az? Mi történt? Látom az arcáról, hogy valami baja van. No? Hiszen maga sirt!

Lassan bemertek a műterembe. A leány komolyan, palástolt szomorúsággal nézett a Szívák arcába, aki bizalomkeltően, atyáságos indulattal kutatótt a szemében.

— Pedig én jó hírt hoztam. Most beszéltem Penteleivel. Nagyon dicsérte magát. Nagyon.

— Maga mindig kellemes híreket szokott nekem hozni, — kezdte a leány lassan s szelid fény lobbant fel a szemében, — ma azonban nem tudnék örülni

semminnek. Rosszkor jött, kedves barátom.

A férfi részvevően nézett a szemébe s újra a keze után nyúlt:

— Ella! Hiszen tudja, hogy én rém számíthat. Beszéljen. Mi történt magával? Mindig erősnök, bátor-nak találtam, aki már átesett a küzdelmes napokon, aki már megnyert valamit, hiszen már elismerik, meg is veszik a képeit.

— Igen, — felelte a leány s a szemét lesütötte: — Azért mégis csak nő vagyok. Valamikor azt hittem, hogy velem ilyesmi sohasem fog megtörténni, hogy én sírok egy férfi miatt, hogy a fejemet a falba verem. Pedig megtörtént...

— Ella, maga szerelmes. Láttam. Rég láttam. Sok apró, biztos jelből következtettem, bár nekem sohasem mondta. És mondhatom, egy kicsit agódtam is. Az olyan nők életében, mint a magáé, a szerelem egészen más jelent. Aki úgy ott tudta hagyni a társaságát, a családját a művészetért, aki ahnyit erővel, annyit lemondással küzdött...

— Hagyja el, — pattant fel a leány. — Az érzéseimben én is ostoba nő voltam. Hittem. Biztam. Hazudtak nekem is, ez az egész. Csakhogy én aligha bírom el ezt a hazugságot és ez a baj. Olvassa ezt a levelet.

Ezzel a festőköpenye zsebéből egy levelet húzott elő s a férfinak odaadta. A férfi átváltozta a levelet s közbe néha lopva a leány arcába nézett, majd visszaadta a levelet.

— Mikor jön ide az a... az a leány?

— kérdezte elkomolyodva.

— Hiszen írja. A levelet ma reggel kaptam. Minden pillanatban várom,

— Tehát akkor én...

— Igen. Ha csemet, itt a hátsó ajtón kiengedem. Nem kell, hogy találkozzék vele.

— S a fiát is magával hozza?

— Ugy írta, — szölt a leány lassan s arca hirtelen kipirult, a szeme haragosan felvillant, majd hirtelen nedves-ség csillant meg a pilláin, amint fátyolozott hangon mondta:

— Szégyenlem magamat, szégyenlem.

Nem azért, hogy szeretője volt, mielőtt engem ismert, nem azért, hogy gyermeke van, hanem hogy... Törődtem volna én ezzel, ha tudom, hogy az egész lelkét nem adja. De most látom, érzem, hogy engem is azok közé soroz, a kik beérik fel élettel, fél igazsággal. Engem, aki ott tudtam hagyni a bizonytalan jövőért, pusztá belső vágyakozásból a hivatottságból a biztos kényelmet, a fájdalmas, viharos, de igaz lángokban égő életért. Maga, tudom, hogy úgy néz engem, amilyen vagyok. Az apám lehetne. Látta első lépéseimet. Lelkesedett a küzdelmemért, biztatott, segített. Nem szégyenlem megvallani magának, sirtam egy férfi miatt. Ott hemberegtem az előbb a szőnyegen s a fogamat belevágtam a szőnyeg rojtjaiba. Igen. Sirtam, mintha a világ elveszett volna. Pedig azt mondta még tegnap is, hogy szeret, feleségül vesz. Mi kell ennél több, ugy-e? Az, hogy valakit elhagyott, hogy valaki már ösztört érette, az még nagyobb érdem, ugy-e? De én még többet vártam. Azt, hogy nekem ne hazudjon, aki engem akar. Csak ezt, hogy érdemesnek tartson a legdurvább igazságokra is, ha velem akar élni. Csak ennyit. Azt hittem, hogy a mikor más utra tértem, amikor ott hagytam az uri leányvetel örökké bárányfelhős, apró páváskodással, jelentételei izgalommal, betanult ugrándozással s rózsaszínű hazugságokkal teli levelegjét s a magam lábán megtanultam járni, hogy a magam szíve szerint fogjak is szeretni. Elfelejtettem, hogy én és a magamforma nők egyedül járunk... ezt elfelejtettem. Ő, milyen ostobaság!

— És mit fog most tenni?

A leány homloka felhős lett, a fejét lassan felemelte:

— Hogy mit fogok tenni, azt nem tudom, de azt érzem, hogy azt teszem, a mit tennem kell.

A férfi a kezét nyújtotta a leánynak.

Meghatottan szölt:

— Ella! Ha olyan nők nem lennének, mint maga, mi, férfiak, soha sem lennénk különbek.

A leány lelt a pamlag sarkára, egy ecsettel babrált.

— Mit érek vele, — szölt keserűen.

— Nem jobb lenne-e, ha én is csak dróton ríngatóztam bábu lennék. Hát azt hiszi, olyan férfiak nincsenek, amilyenről mi álmodunk. Vannak, csak hogy... Az élet oly ostoba a maga véletleneivel ide-oda földös bennünket s valakibe belelötödnünk.

— Ne nézze olyan sötéten ezt a dolgot. A hibáját még jóváteheti. Nem volt bátorsága eddig bevallani, azért szeretheti magát. Hiszen ez csak muló hangulat magánál. Béke, béke, kedves Ella. Alkudni kell egy kicsit magunkkal. Higye el, így van. Én tudom. Én már öreg ember vagyok.

Ebben a pillanatban csemettek a műterem ajtaján. A leány felugrott s izgatottan szölt a férfinek:

— Most menjen. Itt a hátsó ajtón. Már itt van. Beszélmem kell vele. Látanom kell őket.

Az öreg habozó pillantást vetett reá.

— De Ella!

— Nem maradhat itt. Én magam intézem. Jól intézem, ne féljen.

A homlokát végigsimította, türelmetlenül mozdult meg. Szívák melegen megszorította a kezét.

— Legyen okos, Ella, — szölt békítőleg a leányhoz. — Az életben csak fél igazságok, csak középútak vannak. Az ember ember. Nem ura önmagának. A megszokás, a megalkuvás s a félelem hálójában evickél.

— Majd holnap. Holnap jöjjön fel hozzám, — szölt a leány s a szeme valami idegen tüzben égett, — most menjen.

Ezzel gyengéden kitolta Szívákot a hátsó ajtón. Egy pillanatra megállt. Körülnézett. A csemetés újra hallatszott, apró, félénk, szakadozott berregéssel. Egy negyedóra múlva a völgegye is itt lesz, — gondolta Ella. A szeme újra felvillant, dacosan az ajtóhoz lépett s felnyitotta az ajtót.

Az ajtó előtt egy csinos, alacsony, halványarcú nő állt, egy kis zavar és bálványozottság volt a tekintetében. Mellette egy ötéves kis fiu tipegett s tágra nyílt szemmel nézett a leány arcába.

Egy pillanatil szótlanul mérték egymást végig.

ria zemp sak újsz A keresz keresztis neje, M mint con szerűség egy ott l Egyhó decemb és prot. és rüde ugyan hangul eadit, K Szulai nost — is — va elüljáró összejót lumbusi tartott ík.

Ó-haz gyarság szonyok dörölmás zott el M be az it közláró avás is, vel vált, hezik. Hunyadi tá, nyáj kedvelte, és tiszte tehetés fordított az itt let zi, társai. A colu alapító is re, az egy pító tagi házi ének letnek tal dal elbny juk és fog

LAPUS tisztelet szánt tud egyjű old SENKI landi ren kintette dandó be, honfűrsu letartóztá nem hall emiatt a szetesen b

az én bá anya. N fakadt új számolun ami bánt durva kö

Ella k

ba.

— Ön,

valból.

A más

— Az

talnok.

hetek v

tarának

rettem.

mint öm

mibe...

nem tud

tak meg.

Hirtel

leány ke

— Ne

s nedves

reste.

— a boldo

összetört

tudám.

Sokáig e

pésre hat

itt jártak

me nagy

amint le

higye el

mi fellel

járkált,

gyal, ug

zett, min

Ella a

kiáltott

— Ne

Erős,

ajtón.

Ella f

ten hall

len egy

ták egy

— Ige

néhány

A más

karjába

— Az

rejtjen

botrány

ria zenszplémegyei illetőségű házastársak újszülött gyermekét *Rozália* névre. A keresztelői lakoma sem maradt el. A keresztelői tisztet *Urban József* és neje, *Móre Julianna* töltötték be, kik mint congoi földbirtokosok nagy népzsorításon és szeretetnek örvendenek egy ott helyben, mint a vidéken.

Egyházi elöljáróválasztás. Mult évi december 29-én a congoi magyar ref. és prot. hívek megalakították a *congoi és vidéki magyar ref. gyülekezetet* s ugyanakkor a gyülekezet vezetőivé egyhangulag gondnoknak: *Lengyel István*, kocsis *István*, énekesvezetőnek *Szalai Dánielt*, jegyzőnek *Rezes Jánost* — e két utóbbi egyházi tanácsos is — választották meg. Az egyházi elöljárók február 4-én a nagy számmal összejött hívek előtt *Kardos József* columbusi magyar ref. lelkész ur által tartott istentiszteleten az esküt le is tették.

Ó-hazába utazás. A columbusi magyarság között beállott rossz munkaviszonyok sok honfitársunkat hazavándorlásra kényszerítettek. Most távozott el Magyarországra *Dombó* községbe az itteni legelső magyar letelepedők közül való honfitársunk, *Hunyadi András* is. Amilyen megszorodott szívvel vált meg itteni barátaitól, olyan nehezűre esett a búcsúzás azoknak is. Hunyadi András honfitársunkat szerető, nyájas magaviseletért mindenki kedvelte; közszereplésnek, bizalomnak és tisztelésnek örvendett, mert idejét, tehetségét nemcsak saját munkájára fordította, hanem önzetlenül szolgálta az itt letelepedett magyarságot egyházi, társadalmi és hazafias irányban.

A columbusi magyar ref. egyháznak alapító tagja, annak legutóbbi presbtere, az egyházi B. S. és T. Együletnek alapító tagja és jegyzője, továbbá az egyházi énekkarnak és több amerikai együletnek tagja volt. Amidőn Isten hozzáadta elbocsúszunk tőle, oly örömmel várjuk és fogadjuk majd őt vissza.

LAPUNK VIDÉKI OLVASÓIT tisztelettel kérjük, hogy lapunknak szánt tudósításait a papirnak *csalás egyik oldalára* sziveskedjenek írni. . .

SENKI FIA. Schultz György cleve-landi rendőr nyilván senki fiának tekintette a magyart. Csakis ennek tudandó be, hogy *Koczka Lőrincz* ottani honfitársunkat, akit széllopás miatt letartóztatott, addig ütlegette, míg bele nem halt a bántalmakba. A rendőrt emiatt a bíróság elé állították. Természetesen felmentették. A rendőri br-

talítás áldozatának hozzátartozói nem hagyták azonban annyiban a dolgot. *Hengelmüller* nagykövethoz fordultak és a nagykövet elismerésre méltó szöveggel magáévá tette az ügyet. A nagykövet újabb vizsgálatot kért és a bíróság e kérésnek eleget tett. Még ha a vizsgálat nem is járna a várt eredménnyel, annyi bizonyos, hogy a jövőben nem fogják senki fiának tekinteni a magyart, ha a nagykövet mindenütt, a hol sérelem éri a magyaron, e sérelem megparálására látba veti hivatalos tekintélyének súlyát.

PASSAICI OLVASÓINK FIGYELMÉBE. Lapunk előző számában említést tettünk azon lelkes mozgalmáról, mely Passaicban megindult s melynek élén *Riszák János* derék bankár honfitársunk áll. A mozgalom célja a magyarság érdekeinek megvédése s az Amerikai Magyar Szövetség passaicai fiókjának megalapítása. E végből *vasárnap este* a Mokrai-testvérek nagyteremben négyülés lesz, amelyről ne hiányozzék egyetlen passaicai magyar sem.

MAXIM-MULATÓ. *Birnbaum L.* ur New York felsővárosának magyarlakta vidékén, a *második Ave.* 1293 száma alatt, a 72-ik és 73-ik utcák között, *Maxim-Mulató* név alatt oly énekesarokot nyitott, amelybe ellátogatni igazán érdemes. Kétféle művészi erők mulattatják ott a közönséget egy fényes és európai kényelemmel berendezett teremben. **BELÉPTI DIJ NINCSEN.** Kétféle magyar étel és hamisitattal magyar borok jutányos áron kaphatók. Aki élvezetes estét kíván eltölteni, látogasson el a *Maxim-Mulatóba*.

MÁRCZIUSI SZÁMUNK. Lapunk márcziusi száma már készült. A fénys-nél fényesebb lesz. Egyes szám ára 10 cent. Magyarországra postán küldve 15 cent. Megrendeléseket már most elfogadjuk. A megrendelő számkok ára bélyegeken is beküldhető. Cím: *Revándorló, 327 East 13 street, New York city.*

FARSANGI LAKOMA. A Roth Gyula-féle lakomához hasonló murit csap egynehány jökevény ember e hó 22-én, jövő szombat este *Telmányi Györgyné* magánvendéglőjében, 121 West 61 utcában. A nagy lakomára, amelyenl vígabb hallomásunk szerint alig élveztek még végig a new yorki magyarok, nagyban folynak a konyhában is, a rendezők agyában is a készülődések. A konyhai termékek kifogástala-

nok lesznek, arról *Telmányiné* enő régi jó hírneve kezeskedik. S hogy a lakomát megkacagató dolgok fogják fűszerezni, arról kezeskedik a rendezőbizottság, amelynek élén humor istenkének két kipróbált papocskája — *dr. Kéner Emil* és *Hunfalvy Hugó* — áll. **ZERKOWITZ VISSZAJÖN.** *Zerkowitz Emil* ur, aki mint a magyar kir. kereskedelmi muzeum levelezője itt New Yorkban elismerésre méltó tevékenységet fejtett ki, hosszabb idő óta Magyarországon időzik, ahol az amerikai viszonyokról újságcikkeket s a visszavándorlást anketén is résztvevő. Értésülünk szerint *Zerkowitz* ur a jövő héten körünkben lesz ismét. Kinevezését meghosszabbították öt esztendőre, aminek annál inkább örülünk, mivel *Zerkowitz* ur a magyar érdekek éber őrének bizonyult.

KIS TÜKÖR.

Apróságok az amerikai magyarság köréből.

Cascaret. Van nekem egy barátom, akit „Cascaret”-nek kereszteltem el. Miért? Mert ő is, mint az a hatóságban a Hunyadi János-vízhez hasonló orvos — „dolgozik, míg te alszol”.

Rendesen reggel felé ment aludni, este felé kelt fel. Ó gyanis szintén újságíró lett.

Nagy csodálkozásomra tegnap reggel kilenc órákor állított be hozzám. Sápadt volt és a közös haja. Úgy nézett ki, mintha már keresztületes volna az első hírlapi polémiaának következményein. Mert hogy a gallérja is le volt törve, meg a nyakkendője is félreállt.

— Veled mi történt? Verekedtél?

— Nem! Kezembe került egy könyv, illetve füzet. Azt olvastam. Aztán pedig gondolkodtam fölötte. Tulajdonképpen nem is azon, hanem azon a kétségbeesztő dolgon, hogy én milyen halatlanságban vagyok.

— És mi bizonyította rád azt önmagad előtt is, hogy oly „hallatlan számadék” vagy?

— Mi? Nézd ezt a füzetet. Magyarország lekelölkezőbb írói irnak bele és... szegyenem bevallani — nagyon sokat nem értek belőle.

— Mit példál?

— Hát nem értem példál ezt az öt sort:

*Lámpás volt reszkető kezemben
És rongyolt lelkemben a Hit*

*S ezekben a régi ifjúság:
Éreztem az Isten-szagot
S kerestem akkor valakit.*

Meg nem értem ezt a passzist sem egy másik versből:

*Egy félrevert harangból szállnak
Düledtszemű, faldobáló hangok.*

Hát én ezt nem értem. Képtelen vagyok megérteni. Magyarázd meg, mert én beleőrülök ebbe az „Isten-szag”-ba és megbolondulok, mert folyvást zug a fülemben egy félrevert harangnak „dülledt szemű, faldobáló hangja”.

— Tudod, öregem, én ebben a dologban nem adhatok neked magyarázatot azért, mert már több mint egy hete vitatkoznak ezen a két dolgon, hanem ajánlom neked, fordulj a lapokhoz, az itteni lapokhoz, azok majd adnak felvilágosítást, s azok közül majd kiválaszthatod a legalkalmasabbat.

Cascaret leült és megírta a leveleket. Mikor megírta és borítékba tette, hozzám fordult:

— Na, ezeknek most olyan nehéz diót adtam, hogy sohasem török fel.

— Ne félj tőle. Mind feltöri. Azt hiszem azonban, szétverik a héjával a belét is. Majd hozd el a válaszokat.

— Igaz a! Megalkalultok?

— Meg!

— Mi a nevetek?

— Első Magyar Újságíró, Betegség-eglyező és Temetkezési Egylet.

— Meg vagyok ti bolondulva?

— Nem. Mi józan, okos, előrelátó emberek vagyunk.

— No már, fiam, ilyen bolond nevet: Első Magyar Újságíró, Betegség-eglyező

és Temetkezési Egylet, okos ember nem adhat.

— Dshogy nem! Itt Amerikában minden újság beteg s az utolsó időben oly nagy a halandóság köztünk, hogy embertelenség volna temetkezési osztályt nem nyitnunk. Végül pedig első azért, mert okvetlen lesz második.

Nem én vagyok az oka... A minap egy nagyon haragos kinevezési úr jött az irodába, akiről már többször írtam, de személyesen nem ismertem. Bemutatkozás nélkül letelepedik egy székbe és diskurál. Ugy folydogált, esőrgedezett belőle a szó, mintha betanulta volna. De mindig mérgesen nézett. Mit lehettem más? Én is mérgesen néztem rá.

Egyszer feláll, hozzám lép:

— Maga az a tükörgyáros, Akra! — kérdezte szelid hangon és kevésbé mérges tekintettel.

— Én.

— Ugyan, kedves barátom uram, mondja csak, hogy lehet annyi marhaságot összeírni?

— Kérem, kérem, én csak leírom őket.

— Ahá!

— Igen, ezekre a marhaságokra mások adják az impulzust.

Akra.

FIGYELMEZTETÉS.

Figyelmeztetjük honfitársainkat, hogy előfizetések felvételével csupán azok vannak megbízva, akiknek neve a „Revándorló”-ban benn van mint meghatalmazott.

A „Revándorló” kiadóhivatala.

HUSZÁRCSINY

Eredeti népszimmi dalokkal és tánczszal. Írta: *Vahot Imre*.
Rendező: *Karacs Imre*, sugó: *Siegel L.*, ügyelő *Kaiser B.*, karnagy: *Rózasszy Béla*.

Színre kerül 1908 FEBRUÁRIUS 16-ÁN, vasárnap este 8 órákor a **MANHATTAN LYCEUM DISZTERMÉBEN** 66 és 68 East 4-ik utca, a második és harmadik Avenue között.

ELŐADÁS UTÁN REGGELIG TARTÓ TÁNCZMULATSÁG.
HELYÁRAK: Hat személyre szóló pá holly \$3, támlásszék \$1, kör-
szék 75 cent, zártszék 50 cent, belépti jegy 25 cent.

Ruhatár kötelező. Férfiak 15 centet, nők 10 centet fizetnek.
JEGYEK MINDEN NAGYOBB MAGYAR ÜZLETBEN
ELŐRE VÁLTHATÓK.

A GRÓF LÓNYAI ELEMÉR
ELSŐ MAGYAR BETEGSÉG-EGLYÉZŐ EGYLET
tisztelettel meghívja az előadásra és a táncmulatságra New York
és környékének magyarságát.

az én bánatommal. Ön nem volt még anya. Nem tudja, mi az: a szivünkben fakadt új élet, egy új világ, amivel mi számolunk. Övni szeretném mindentől, ami bántó s az élet már is, mint valami durva kő, surlója a szivesekéjét.

Ella komolyan nézett a másik arczába.

— Ön... ön uri nő... Érzem a szávaiból.

A másik lesütötte a szemét.

— Az vagyok. Az apám állami hivatalnok... Mivel elhagyott, nem mehetek vissza hozzájuk... Rossznak tartanak... pedig, higgye el... én szerettem... Nekem is voltak álmaim, mint önnek most, mind belehullt a semmibe... Csak szívem volt, számitani nem tudtam, gondolkodni nem tanítottak meg, az életet nem ismerem...

Hirtelen felzokogott, megragadta a leány kezét s esdekelve beszélt:

— Ne higgyen rosszat rólam, — szólt s nedves tekintettel a leány szemét kereste. — Én nem akarom utját állni a boldogságuknak. Ön szép, én már összetört nő vagyok. Én már nem is tudnám szeretni, ön boldoggá teheti. Sokáig gondolkodtam, míg erre a lépésre határoztam magamat. Tízszer is itt jártam a ház előtt s néztem a műterem nagy ablakát. Sokszor láttam önt, amint lejött, egyszer láttam vele is! És higgye el, akkor már nem éreztem semmi fellobbanást. Hiszen velem is így járkált, egykor engem is azzal a vágygal, ugyanazzal az égő tekintettel nézett, mint önt.

Ella arca vörös lett. Ingerülten kiáltott fel:

— Ne beszéljen, kérem, ne beszéljen! Erős, rövid csemetés hallatszott az ajtón.

Ella felütötte a fejét, a másik ijedten hallgatott az ajtó felé, majd hirtelen egymás szemébe néztek. Kitalálták egymás gondolatát.

— Igen. Ő, — szólt Ella lassan s néhányat lépett az ajtó felé.

A másik felugrott s hirtelen a leány karjába kapaszkodott.

— Az istenért, ne nyisson ajtót, vagy rejtse el bennünket. Én nem akarok botrányni. Én csak az ön jó szívéhez

fordultam. Ne, ne! Nem akarom! Tudom, hogy mennyire felindulna, ha meglátna bennünket!

Ella szemében dacos láng lobbant fel.

— Jó, — szólt komolyan.

Felnyitotta a tapét-ajtót s gyorsan betolta a másikat az ajtón. Egy pillanatra megállt, majd hirtelen a tükröz-
höz nerott, megtörölte az arczát, megigazította a haját, bátran az ajtó felé indult s kinyitotta az ajtót.

A férfi frissen lépett be s a leány kezét után nyúlt. A leány azonban hátrahúzódott.

— Mi az? Mi történt? — kérdezte a férfi esodálkozva.

A leány mintha rá se hederített volna a férfi szavaira, a tapét-ajtó felé mutatott.

— Odabenn egy nő és egy gyermek van. A nő, akit te csábitottál el, a gyermek, a te gyermeked.

— Örültség! — kiáltott a férfi s szikrázó tekintettel vetett a tapét-ajtó felé.

Majd a kezét megrázta s az ajtó felé rohant.

— Ide be mert tolokodni!

A leány élébe állt, feltartóztatva.

— Megállj. Csak egyet kérdezek tőled. Miért hazudtál nekem?

A férfi félrefordította a fejét. Nem tudott a leány szavára felelni. Dühösen megmozdult s újra az ajtó felé akart rohanni. A leány azonban az ajtó elé állt kiterjesztve a karját az ajtó elé. A szeme szikrázott, amint a férfi arczába nézett:

— Felelj! — követelte a férfitől. — Felelj! Tudtad, láttad, hogy nem vagyok gyerekleány. Tudnod kellett, hogy nem vagyok bábu, akivel játszani lehet. Én megkérdtem tőled, hogy nincs-e valaki a multadban s te hazudtál nekem, hazudni mertél nekem! Honnan vetted ezt a jogot, ezt kérdem tőled? Én egészen adtam neked a lelke-
met s te... te...
Atyá voltál elmondani az igazat, attól tartottál, hogy én is apró selyem kisasszonyka vagyok, aki elalul az élet első lehetétől, én, aki magam emberré küzdöttem magam.

Te! Te! Hazudtál s hazugságot akar-

tál behozni az életünkbe, amikor én az egész életem tisztán ígértém neked. Engem is azzal a szemmel nézél, mint általában nézitek a nő, akiknek be kell érni a megalkuvással, a megalázkodással, a sirással. Oh, én ostoba! Virágot hoztál, édes cukrot dugtál a számba, verseket mondtál, mint az üvegközi kisasszonyoknak szokták s egyebet velem sem akartál, mint azokkal akarnak. Csak a testemet akartad, a lelke-
met nem láttad, vagy ha láttad, nem hittél benne!

— Ella! Ella! Ne beszélj így velem. Én szeretlek. Tudod jól, hogy szeretlek!

— És mi lesz ezekkel itt? — kérdezte a leány s ujjával az ajtóra mutatott.

A férfi arca hirtelen kivörösödött. Igagtottan dobálta a szavakat:

— Hogy mi lesz? Hát majd megmutatom én, hogy mi lesz? Ide merészed jönni! A boldogságomnak utját akarja állni. Zsarolni akar! Igen! Zsarolni!

— Megfelelkezel arról, hogy a gyermeked van itt benn — szólt a leány.

A férfi összeráncolta a szemöldökét.

— Az én gyermekem? — vágta ki élesen. — Mit tudom én, hogy az én gyermekem-e? Mit tudom én?

Belülről egy sikoltás hallatszott ki s a tapét-ajtó hirtelen felpattant.

Az any a férfi élébe huzta a gyermekét. Lázasan kiabálta:

— Itt van. Nézd meg! Nézd meg, gyalázatos. Nézd meg a szemét, a szá-
ját, az arczát. Nézd meg a szempillája rebbensét. Oh, nyomorult! Nem kell. Nem kell egy krajczárod sem. Nem kell. Nem kell semmi ettől a nyomorult élettől. Senkitől!

Magához szorította a gyermekét. A fejét a két kezébe fogta s az arczát a férfi felé fordította:

— Nézd! Nézd kis fiam ezt az embert. Ez a te apád! Ez a nyomorult ember, aki kilökött bennünket az utcára. Nézd meg jól, kis fiam, most már megnézheted. Nyisd ki a szemed és csukd be a kis szíved. Csukd be az egész világ elől s ne szeress senkit, senkit!

Hirtelen magához szorította a gyer-

meket, zokogva csókolta.

— Édes, édes fiam! Megrugdostak bennünket azért, mert egyszer szerettem.

A férfi rémülten nézett körül a műteremben, a szavak után kapkodva hebegte:

— Milyen botrán... micsoda botrán... Hiszen én adok pénzt... Csak a dolgaim miatt feledkeztem meg. Ezután majd elküldöm a pénzt minden elsején. Ez borzasztó! Ez a botrán!

Megfordult. Kérőleg nézett Ellára s a két kezét nyújtotta felé.

A leány azonban meg sem mozcizant. Mint egy fehér szobor állt a műterem közepén.

A férfi visszafordult. Belenyult a zsebébe, kivette a tárczáját, remegő ujjakkal kihuzott belőle néhány papírpénzdarabot s az asztalra rakta a bankjegyeket.

— Itt van. Gondoskodom addig is, amíg többet nem kiülhetnek.

Majd Ella felé fordult s könyörgő tekintettel vetett rá:

— Ne ítélj el, Ella! Ne ítélj el!

Ella szemé felvillant, az arca tüzvörös lett, odaugrott az asztalhoz, felkapta az asztalon heverő bankjegyeket, összegyúrta s a férfi lába elé dobta. Megvesséssel mérte végig a férfit s verte, paskolta a szavaival:

— Pénz! Pénz! Szerelem, aztán pénz! Hát ez a mi sorsunk mindig!

— Ella! Ella! — kiáltott rémülten a férfi. — Megörültél?

— Pénz — folytatta a leány tüzesen.

— Ebben rejlik a ti hatalmatok. Ezért adjátok oda az erőteket, a tehetségeteket, a büszkeségeteket, a férfiaságotokat, ezért álltok be meghunyászkodva a nyájba s ezen vásároljátok az aszszonyt. Ez lett volna az én sorsom is.

— Ella! — kiáltott a férfi. — Miket beszélsz össze-vissza. Hiszen én téged a feleségemül akarlak. Érts meg engem. Tiszta szerelemmel szeretlek. Az egész életemre akarlak!

— Igen! A feleségemül akarsz! Tudom! De csak azért, mert másként nem juthatsz hozzám. Nem az embert akarod bennem, hanem a szép nőtényt. Igen. Valamennyien csak ezt akarja-

tok. De engem nem lehet így. Ha száz szívem volna, azt is kitépném, mert én egész életem akarok. Tehát menj! Menj innét!

— De Ella, ez örültség! De kérlek!

— Lehet, hogy örültség. — beszélt a leány villogó szemmel, — de az örültség igazsága. Menj! Menj! Mondd el ott, ahol a szerelmet a selyem kisasszonyok kínálják, a házasságért mosolygó babák, menj, mond el nekik, hogy akad olyan is, aki magamagáért egy egész férfit akar. Menj! Menj!

Ezzel újra az ajtó felé mutatott s a férfi habozva, levertve, a dühét fojtogatva, szegyenkezve hagyta el a műtermet.

Amint a férfi kilépett az ajtón, Ella mint egy hirtelen összetört virág, lezuhant egy székbe s szívszakgatón felzokogott. A másik élébe esznzott, a kezét szorongatta s esdekelve mondta:

— Miért tette? Miért tette? Nem vagyunk mi olyan erősek... Hiszen boldog lehetett volna... én elkerülök az utból... aztán sokat el lehet felejteni... Én ezt nem akartam... Isten látja a lelke, hogy nem akartam... Bocsásson meg nekem... A mi sorsunk összetörni, vagy megalkudni.

Ella megtörölte a szemét. Jósággal nézett az előtte térdelő nőre.

— Keljen fel, kérem, — szólt szeliden — keljen fel. Majd keressék valami állást önnek. Nekem jó összeköttetésem vannak.

— Mily nemes és jó ön.

Majd szeliden felemelte a feljét, a mint hittel folytatta:

— Meg kell, hogy találja a boldogságot... aki meg tudja a kétségbesetteket békéltetni... engem már kibékített az étellel... hiszen, istenem, olyan nagy dolgokat lehet várni az élettől... Szereti őt s ez elég... kibékülnek majd.

— Soha! — szólt a leány s az arczát hideg hullám öntötte el.

Aztán lehajolt az anyához s szeliden, engesztelődve, mintegy önmagát felismerve, mondta:

— Kell ilyeneknek is lenni, mint én. Kell. Azokért, akik még a titkos jövőben rejőznek. Azokért a nőkért, akik utánuk jönnek. Azokért hull porba a mi szivünk.

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden KEDDEN és PÉNTEKEN. A „Bevándorló” újságválalata: Makray Aladár. Szerkesztő: SINGER MIHALY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 227 EAST 16th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD. Pittsburghi iroda: 1415 Fifth Ave., Pittsburgh, Pa. Iródavezető: dr. Hédinka Tivadár.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK: New York város egész évre ..... \$3.— Egyesült Államok egész évre ..... \$2.50 Magyarországi egész évre ..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every TUESDAY and FRIDAY. Published by the „Immigrant”, Publishing Co. Aladár Makray.

Edited by MICHAEL SINGER. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD. Pittsburgh office: 1415 Fifth Ave., Pittsburgh, Pa. Manager: dr. Theo. Hédinka.

SUBSCRIPTION RATES: For New York City, 1 year ..... \$3.— For the United States 1 year ..... \$2.50 For Hungary, 1 year ..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905. The Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879.

SZILÁNKOK.

— Az Amerikai Magyar Szövetség clevelandi Jásziv-ünnepélyén az ünnepi szónok különböző hangsúlyval kiemelte, hogy az amerikai magyarság csak úgy haladhat, ha a nagykövetség, ha a konzulokkal együtt dolgozik.

— Helyes. Bennünket igaz örömmel tölt el, hogy hazánk hivatalos képviselői, akik eddig szándékosan elhanyagoltak bennünket, most köztünk vannak. Dolgozzunk velük együtt, amikor magyar kulturális ezélok akarunk megvalósítani. Dolgozzunk velük együtt, amikor tekintélyt akarunk szerezni a magyar névnek. Dolgozzunk velük együtt, amikor honfitársaink megsértett jogait akarjuk megvédeni.

— Mindezen alkalmakkal dolgozzunk velük együtt és szavazzunk nekik köszönetet díszesretek közreműködésükért. Dolgozzunk azonban egyedül, amikor Kossuth Lajos álmának megvalósítása lebeg szemünk előtt. Mert a konzulok kötelessége utját állni olyan szervezkedésnek, amelynek az a célja, hogy Magyarországot segítse Ausztria ellen. Ez az oka annak, hogy az Amerikai Magyar Szövetség nem működhet együtt nagykövettel, avagy konzulokkal. És ezért ne hibáztassuk a konzulokat. A hiba a közös intézményekben van.

— A jó Isten megadja az amerikai újságoknak a mindennapi — szenzációt. Mit nekik a válság? Mit nekik Roosevelt legújabb ízenete? Mit nekik az elnökválasztás? Fontosabb dologról van szó. Arról, vajjon Vanderbilt Corneliusné Hadik grófné lesz-e, vagy sem.

— Igaz, hogy Vanderbilt nem nyilatkozott. Igaz az is, hogy Hadik gróf kormánynak nevezi a hirt. A new yorki angol lapok még sem tárogatnak. Megszólaltatják Hadik gróf bályját. Erőnek erejével férjhez akarják adni Vanderbilt Corneliusné. Nohát, ne hiányozzék a mi áldásunk sem.

— Szeretjük ezt az országot. Szeretjük gazdag lehetőségeit. Imádjuk eszményi intézményeit. De undorodunk az önkényről, amelyet a szabadság bő köpönyege alatt itt elkövetnek.

— Az önkénynek legfelháborítóbb neme a bírói önkény. Ily önkény hajtotta a minap arcunkba a vért. Történt pedig a következő dolog. Egy szegény ember éhesen és hajléktalanul bolyongta be az elmúlt napok egyik dermesztően hideg északjában a new yorki utcákat. Nagyon fázott. És nagyon éhes volt. Egy péküzlet kirakatából feléje mosolygott a friss kenyér. Betörte a kirakatot. Lopott egy kenyeret. Elfogták. Birája elé vitték. És a bíró kemény büntetésével sújtotta — a tolvajt. Annak a bírónak a helye a börtön, vagy a — bolondok háza.

FIGYELMEZTETÉS.

Figyelmeztetjük honfitársainkat, hogy előfizetések felvételével csupán azok vannak megbízva, akiknek neve a „Bevándorló”-ban benn van mint meghatalmazott.

A „Bevándorló” kiadóhivatala.

AMERIKAI DOLGOK.

A MUNKAVISZONYOK. Észak-Ohioból azt a hírt vesszük, hogy a munkaviszonyok javulnak. Lorainban hétfőn közel 5000 munkással vette fel a National Tube Co. az üzemet. Ez a gyár több hónapig keresztlül nem dolgozott. — Cantonban a Stark Rolling Mill Co. három gyára vette fel a munkát és két hét múlva valószínűleg valamennyi gyárban dolgozni fognak. — Akronban a Goodrich-cég még 250 embert alkalmazott s most teljes erővel folyik a munka. — Zanesvilleben a Mark-féle csőgyár, mely rendszer körülmények között 700 emberrel dolgozik, 300 emberrel vette fel a munkát.

SZTRÁJK. St. Louis városában mintegy 500 bádógos letette a munkát, mert nem hajlandók a bérleszállításnak magukat alávetni. Eddig 5 dollár 75 centet kaptak, míg most csak 5 dollárért kellene dolgozniuk.

ESKÜVŐ. A new yorki városházán Chaules herceg és menyasszonya, Shonts Mária, kiváltották házassági engedélyüket. Az engedély kiváltásánál egy kis kellemetlenség is történt, a menyében a herceg titkárja az engedély kiváltásakor 10 dollárt adott át a hivatalnoknak, amit az, meg sem néve, át is tett. A titkár azonban visszakergte a kilenc dollárt. A herceg most 29 esztendő, menyasszonya pedig 19 éves.

DRÁGA UTAZÁS. A hajóstársaságok egyezsége léptek a londoni konferencián s ennek az egyezségnek eredménye az Európába menő hajók első és másodosztályú jegyeinek megrághatása. A Hamburg—American vonal például azokat a másodosztályú jegyeket, melyeket előbb 38 dollárért adott, most 52 dollárért árúsítja. A másodosztályú jegyek, melyek az összes vonatokon 38 és 44 dollár között ingadoztak, most 52 dollár és 65 dollár között ingadoznak.

VIZSGÁLJAK THAWT. Dr. Jacoby, az ismert nevű elmegyógyász, mint Poughkeepsieből írják, a Matteawani örültek házában megvizsgálta Thawt. A két óra hosszat tartó vizsgálat után az orvos a kérdéskörök egész rajta támadta meg, de ő minden kérdést visszautasított.

LINCSELES. A Missouri állambeli Brookhavenben borzalmas módon hajtotta végre ítéletét a nép Pigot Elin, egy négeren, aki egy fehér embernek meggyilkolásával volt vádolva. Pigot az állami katonaság fedezete alatt egyik börtönből a másikba lett kísérve, mikor mintegy 2000 főnyi tömeg rájuk vetette magát. Bár a katonák a puskaagglyal ütöttek szét a nép között, sőt később közbük is lőtt, mégis kiragadták a négeret a katonai kíséret kezéből, elvonszolták a legelső távirószalhoz és két perc múlva Pigot már lógott.

NYOLCZ ÓRAI MUNKA. Az Egyesült Államok által alkalmazott munkásoknak a jövőben szintén csak nyolc óra lesz a napi munkaidőjük. Ez a változás évi 75.000 dollár kiadási többletet jelent.

MENEKÜLŐ FORRADALMÁROK. Haiti-ban a forradalmárok a szélrozsza minden irányában menekülni igyekeznek. A washingtoni kormányhoz beérkezett kábeljelentés szerint sokan — az amerikai konzulátusnál kerestek védelmet.

MUNKÁSSZÖVETSÉG ELLEN. Egy brooklyni cég jelentésére a Virginia állambeli Norfolkban a Marine Engineers' Unió-tól a bíróság a szabadságot egyelőre megvonta. A dolog most került tárgyalás alá és a bíró azzal az indoklással, hogy a Unio a panaszokkal szemben sem személyileg, sem anyagilag sem nem erőszakoskodott, sem kárt nem okozott, a szabadságot megvónó rendeletet megsemmisítette.

ROBBANNAK A BOMBÁK. Körülbelül 10 napon keresztül egyetlen egy bomba sem robbant fel New York

városában, ahol pedig már annyira hozzászoktak — különösen az alsóváros keleti részén — szokva, hogy hiányzott. Nem kellett soká várni. Kedden már ismét felrobbant egy, kivételesen nem az alsó, hanem a felsővárosban, a 114-ik utcában. Mint a többi bombamerénylet, ez sem okozott nagyobb károkat és egyetlen ember sem sebesült meg. A rendőrség azt hiszi, hogy ez a merénylet is a „fekete kéz” műve, bár sem a ház tulajdonosa, sem pedig egyetlen lakója sem kapott a merényletet megelőzőleg fenyegető levelet.

JÖNNEK A JOBB IDŐK. Ezt bizonyítja legalább az, hogy a nyugati államokból több mint 3000 kereskedő érkezett New Yorkba és mind azért, hogy itt bevásárlásait eszközölje. A kereskedők szövetségének titkára ugyancsak elcsodálkozott, mikor iródlát egyezsere 425 vidéki tag kereste fel. Azt kell ebből következtetnünk, hogy csakugyan jönnek a jobb idők.

MUNKA NÉLKÜL. Az Egyesült Államokban a munkásszövetségek tagjai között több mint 200.000 ember van munka nélkül.

SZERENCSETELENSÉG. Pennsylvania állam McKeesport nevű városában a National Tube Co. gyártelepén borzalmas szerencsétlenség történt. Az egyik olvasztó fala megrepedt és a kiömlő acél a munkásokra zuhant. Kétlen, O'Toole Tamás és Smith Sándor azonnal meghaltak, 12 munkás pedig, köztük nem egy életveszélyesen, megsebesült. A szerencsétlenség oka robbanás volt és pedig olyan erejű, hogy a szomszédos épületek ablakait mind betörte.

VAN MUNKA. Az illinois állambeli East St. Louis-ból sürgönyzik, hogy a Republic Iron Co. tegnap 900 munkással felvette az üzemet. Ugyanilyen örömdetes hírt vettünk Granite cityből, ahol a National Enameling & Stamping Co. hétfőn 400 munkással kezdett dolgozni.

FEKETE KÉZ. A magyarok által sűrűn lakott Pennsylvania állambeli South Sharonban Monaco József házban szerdán bombarobbanás történt, melynek következtében Monaco, a felesége és fia megsebesültek. Monaco az utóbbi időben több fenyegető levelet kapott s a south sharoni rendőrség azt hiszi, hogy a merényletet a levelek írói, a „fekete kéz” banda tagjai követték el.

KITŰNŐ magyar házi koszt és eszinosan butorított szobák kaphatók 121—W—61 streeten, Mrs. Telmányinál.

PÁRTOLD A MAGYART!

Van szerencsém honfitársaim b. tudomására hozni, hogy Newarkon, 150 Howard St. alatt éttermet [restaurant] nyitottam. Tisztán, jól készített magyaros koszt, pontos kiszolgálás, jutányos árban helyiségekben található. Az öszmagyarság b. pártfogását kéri honfiai tisztelettel

Páll Gyula.

KERESSEM Berta Ferenc testvér-bátyámat, aki a zemplénegyi Kis-Géresböl 7 év előtt vándorolt ide Amerikába. Kérem honfitársaimat, akik hollétérol tudnak, értesítsenek a következő címen: Mr. Jos. Berta, P. O. Box 24, N. Webster, Pa.

RANKINI I. MAGYAR MÜKEDVELŐ ÉS ÖNKÉPZŐKÖR.

Alakult 1907. január hó 8-án. Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján a Schwartz-féle Halban. Elnök: Horváth János; alelnök: Bukorow Dusán; jegyző: Somovitz Sámuel; pénztárnok: Bukorow Dusán; pénzügyi titkár: Csapota Pál; vizsgálati bizottság: Csetey Juliska k. a., Bodács Sámuel, Nagy Bertalan, Fias Istók, Fenyő András; könyvtárnok: Kardos István.

18 éve fennálló banküzlet PEARL JOZSEF, bankháza FŐÜZLET: 319 East 3rd Street. FIKÓÜZLET: 801 E. 3rd St., Oak cor. SOUTH BETHLEHEM, PA.

Az összes hajóvonalak törvényes képviselője. Pénzküldeményeket a világ minden részébe legolcsóbban és legbiztosabban küld. Bármily peres ügyet, ugy óhazai, mint itteni dolgozat elintéz. Közjegyzői okiratokat törvényesen hitelesít. Utbaigazításokat ingyen ad.

A NAGYVILÁGBÓL.

ÖSSZEESKÜVÉS. Szent Pétervárról a rendőrség egy esendőaltisztet tartóztatott le, aki többbedmagával merényletet akart elkövetni az állami bank viborgi fiókja ellen. Az altiszt kihallgatása után még 12 embert tartóztatott le, köztük egy volt képviselőt is. Az összeesküvőknek nagy mennyiségű robbanóanyagot találtak.

GARÁZDALKODÓ INDUSOK. Az angolok indiai tartományának kormánya két ezredet küldött ki az északkeleten rabló és gyújtogató benszülöttek ellen.

GYERMEKBÍRÓSÁG. Londonban az angol parlament elfogadta a javaslatot, melynek értelmében a gyermekbíróságot állítják majd fel arra a mintára, amelyik szerint az Egyesült Államok gyermekbírósága létesült.

MANUEL KIRÁLY. Az ifju portugál király elhatározta, hogy több havi tartózkodásra ciutrai kastélyba vonul. — A parlament a jövő héten ül össze s akkor teszi le az új király esküjét az alkotmányra. Franco pártjának két vezérémbere odanyilatkozott, hogy a kormányt támogatni fogja programjának keresztülvitelében.

MEGBOTRANKOZNAK. Említetük annak idején, hogy Tirolban 43 olasz csunya verekedést rendezett egy csomó német turistával. Ennek a dolognak most volt a tárgyalása és a németiség körében nagyon mebotránkozott afölött, hogy a 43 olasz közül a bíróság 15-öt felmentett s a többit is csak büntetésnek sem minősíthető pár napos fogházra ítélte. Az ügyész felebezzett.

EITEL FRIGYES PÁRISBAN. A liesszabni temetőről hazafelé menet Eitel Frigyes herceg, a német császár másodoszultott fia, Párisban töltött egy napot. A német-francia háboru óta ez az első eset, hogy a német uralkodóház tagja Párisban — nem is inkognitó — tartózkodott. Eitel Frigyes esütörtökön reggel ért Berlinbe vissza.

TANULT AZ OROSZ. Hat millió dollárt szándékozik az orosz kormány a wladivosztoiki erőd és kikötő tökéletesbítésére fordítani. Feltétlenül szükségesnek tartják, hogy ezek a munkála-

tok három esztendő alatt elkészüljenek, mert — a multból tanulva — tudják már, hogy a halogatással csak maguk alatt vágják a fát, amit legfenyesebben a csufos vereséggel végződött orosz-japán háboru igazol.

HUOKRA KERÜLT. Londonban zsarolás miatt került a bíróság elé Beltheim Lajos, aki a világ minden sarkában ismert ember volt, s aki a világ minden nagyobb városában a rendőrségnél a „kerestetik” rovat alatt volt nyilvántartva. Joel ismert milliomostól, akinek fivérét Afrikában agyonlőtte, 80.000 dollárt akart kicsikarni. Joel, akinek ezen a zsarolási kísérleten kívül sok más elszámolni valója is volt Beltheimmel, a bíróság elé vitte a dolgot s ez a világot látott szélhámost 20 évi fogházra ítélte.

KIRABOLT POSTAKOCSI. Varsóból kábelezik, hogy egy terrorista banda Janoff közelében megtámadta a postakocsit, a kocsist és a fedezetül kirendelt öt katonát megöltte és elrabolta a kocsin volt 2500 dollárt.

BÖRTÖNBE MENTEK. Londonban 50 asszonyt, akik a nők jogait harszolja a képviselőházba erőszakkal akartak behatolni, a rendőrség elé állították. A rendőrség az asszonyokat egyenként egy havi börtönrre, vagy pedig egy havi börtönbüntetésnek megfelelő pénzbírságra ítélte. Az 50 asszony — két kivétellel — a börtönbüntetést választotta. A női jogoknak hát már vannak Londonban mártirjai.

Rimaszécsi SZEGEDY GYULA urat felhatalmaztuk a „Bevándorló” képviselőjévé. Mint ilyen, előfizetési és hirdetési díjakat felvehet.

TRENTONBAN

Veres János ur képviseli a „Bevándorló”-t. Előfizetéseket felvehet és nyugtázhat.

A „Bevándorló” kiadóhivatala.

SOUTH BETHLEHEMEN

„A Bevándorló” egyes számanak ára 3 cent. A UNITED FURNITURE STORES CO. 522—524 East 3-ik utcazi üzletében kapható.

\$15.000.00 Biztosíték New York Állam Pénztáránál.

SCHWABACH
MAGYAR BANKHÁZA
1431—1st Ave., New York, A 74-IK UTCZA KÖZELÉBEN.
AZ ÖSSZES HAJÓTÁRSULATOK MEGHATALMAZOTT KÉPVISELŐJE.

HAJÓJEGYEK bármely vonalra eredeti áron.
PÉNZKÜLDEMÉNYEK legbiztosabban és leggyorsabban továbbíthatnak.
KÖZJEGYZŐI IRODA. — HAZAI ÜGYEK gyors és pontos elintézése. — Felvilágosítás INGYEN. — TŰZBIZTOSÍTÁS.

United States Health and Accident Insurance Co.
I. B. PITCHER, President.

BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET — ELLEN. —

KELETI FŐIRODA: 76 William street, NEW YORK.
SEGÍTSÉG BETEGSÉG, BALESET ÉS HALÁLESET ELLEN!
Aki családját és önmagát szereti, siessen beiratkozni.
Beiratási díj 5 DOLLÁR, havi járulék 1 DOLLÁR.

AKI természetes módon megbetegszik, felvén át minden napra egy dollárt kap.
AKI baleset folytán megbetegszik, egész éven át havonta 20 dollárt kap.
AKIT utazás közben baleset ér, hetenkint tíz dollárt kap.
AKIT baleset folytán utólr a halál, örökösöknek a társaság kétszáz dollárt ad.

..... UNITED STATES HEALTH AND ACCIDENT INSURANCE CO. 76 William street, New York.
Uram! Mutatn a társaságba belépni óhajtok, sziveskedjenek hozzámm magyar igaznokot küldeni.
Név .....
Házszám ..... utca
Város ..... állam .....
Vágja ezt ki és küldje be a fenti címre.

MAGYAR KÖRLEVELET, MELY MINDEN TOVÁBBIT MEGMOND, KIVANATRA INGYEN MEGKÜLDÜNK MINDENKINEK BARHOVA.
Minden levél így czimzendő:
UNITED STATES HEALTH & ACCIDENT INSURANCE CO.
76 William street, NEW YORK CITY.

ALAPITATTOTT 1889. EGYESULT ERÖVEL.

JACOB KLEIN
MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ-ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Avenue, PITTSBURG, PA., és 207—6th Avenue, HOMESTEAD, PA.
KÜLDÜNK PÉNZT az ó-házába ojesó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénzt átvételét igazoló postal feladó vevénynt.
VESZÜNK ÉS ELADUNK külföldi pénzeket. Pénzket elhelyezünk bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszeresszük az eredeti betétkönyvecskét.
ELADUNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójától birtatnak New Yorkba.
ELFOGADUNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVÁRA IS.
MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITELTÁRSULAT, DUQUESNE, PA.
Két százalék csekkszámlára. Négy százalék betétszámlára.
ALAPTŐKE ÉS FÖLÖSLEG \$175.000.00.

HAJÓJEGYET VÁSÁROLNI-PENZT KÜLDENI LEGBIZTOSABB ÉS LEGTÁNYÁCSOSABB

KISS EMIL
BANKÁRNÁL
NEW YORK 127 SECOND AVE.
TIZ EME BÉLON FENNÁL ARJLGYZÉKERT

Hazai Dolgok.

Dr. Klinger István meghalt.

szüljenek, — tudják csak maguk anyesében lőtt orosz-

Londonban bíróság elé minden sarkai a világ a rendő-

London- jogait erőszakkal él áll- szonyokat a, vagy pe- nek megfe- 50 asszony rónbűnté- oknak hát írjai.

ULA urat 16" képví- tési hí-

„Berán- levehet és

lőhivatala.

N 3 cent. RES CO. en kapható.

A ab

el- S.

e Co.

ESET

ALTH : : : : CE CO. New York.

épní óhaj- magyar

utoca

ti czimre.

NATRA

CO.

VEL.

SÉG,

PA. pénz

RMELY zük

ere- továb-

RUST PA. mára.

BUDAPEST. A tudományegyetemnek ismét halottja van. Dr. Klinger István, siklósi apát, a budapesti tudományegyetem volt rektora, a hittudományi karnak három ízben volt dékánja hetvenhét éves korában. Ferenczkörút 34. szám alatt levő lakásán meghalt.

Klinger harminczét esztendeig volt nyilvános rendes tanára a budapesti tudományegyetemnek. 1905-ben vonult nyugalmába, de testi és szellemi frissességét megőrizve, még mindig híven végezte egyházi funkcióit. Három héttel ezelőtt az egyetemi templomban misézett, miközben erősen megfűlt. Baja influenzájával fejlődött s hasztalan gyógyították Korányi és Kéty professzorok. Halála hírére kitérték az egyetem épületeire a gyászlobogót, az egyetem rektora, dr. Török Aurél pedig a hittudományi kar javaslatai alapján intézkedett a temetésre vonatkozólag. A hittudományi kar külön gyászjelentést adott ki a haláleset alkalmából és a kar nevében dr. Kiss János pápai prelátus, hittudományi kar dékánja, a megboldogultnak volt tanítványa, majd kollégája, bucsuztatta el az elhunytat. A bejelentést dr. Dudek János, a hittudományi kar prodekanja végezte. Az elhunytat a kerepesi-úti temetőben helyezték örök nyugalomra. A megboldogultat két testvéröccse és kiterjedt rokonság gyászolja.

A tizenkét éves anya.

BUDAPEST. Mult év november havában döbbenetes feljelentés érkezett a rendőrségre. Arról volt ebben szó, hogy egy lelketlen, bestialis ember anyává tett egy serdületlen tizenkét éves gyermekleányt. A rendőrség megindította a nyomozást s a rendőrorvos konstatálta, hogy a hír igaz, s a kis leányka már a tizedik hónapja reményteljes állapotban van. Kihallgatták az anyát és a ház összes lakóit, akik Lengyel Gusztáv negyvenöt éves fővárosi hangszerkereskedő személyében nevezték meg a bestialis tett elkövetőjét. Lengyel Gusztávot, daczára, hogy tagadásában volt, nyomban letartóztatta a rendőrség. Ez azután fűhöz-fához kapcsolódott, hogy a reá nehezedő súlyos gyanuk és a még súlyosabb bizonyítékok terhéül megszabaduljon. Először azt akarta bizonyítani, hogy neki fizikai okokból sohasem lehetnek és sohasem lehetnek gyermekei. Ez a bizonyítás rosszul sikerült, mert kiderült, hogy Lengyel ötgyermekes családapa. Az az állítás, hogy a kis leányt nem is ismerte, szintén nem bizonyult valósnak, mert tanuk akadtak, akik őt gyakran együtt látták az áldozattal.

A vizsgálát még befejezést sem nyert, amikor a kis Margitnak a szülészeti klinikán egészséges fiúgyermek született. Tekintettel a gyermekanya fejletlen voltára, az orvosok maguk is csodás körülménynek tartották ezt s az orvosprofesszorok valóságos tanulmány tárgyává tették az esetet. Amikor a kis Margit elhagyta a klinikát, miután gyermekét szoptatni képtelen volt, a hatóság a kis csecsemőt a gyermekmenhely gondjaira bízta.

Lengyel Gusztávot a vádtanács a Btk. 232. szakaszába ütköző bünessélekmény miatt vád alá helyezte s ügyét zárt ülésben tárgyalta Janniczky bíró tanácsa. A tárgyaláson megjelent a kis mama is, kis térdig érő szoknyácskában. Alig látszott többnek nyolcz évesnél.

— Kérem szépen a bácsikat, — mondta. — ne írják ki a nevemet az újságba. Nem akarok én olyan híres leány lenni, mert valamikor férjhez is akarok még menni.

Meglőtt munkás.

BUDAPEST. Straubinger József gyári munkás mult év augusztus 31-én éjjel Baly Károly nevű barátjával együtt a Váci-úton szembe jött egy nagyobb társasággal. Mayer Lajos gyári munkás megismerve Straubingert, felkiáltott:

— Itt jönnek a Straubingerek! Egyet ma még megölök közülök! Ezzel kirántotta zsebkését, hogy le- rója a hírhedt verekedővel szemben régebbi tartozását. Mayer a késsel hadonászva, bátran Straubinger felé tartott. Ekkor Baly Károly munkás segélyére ment szorongatott barátjának:

— Itt a revolver, lödd agyon! Straubinger átvette a revolvert s azzal belelőtt támadójának, Mayer Lajosnak gyomrába. A súlyosan sérült Mayer hetekig feküdt a kórházban. A budapesti büntető törvényszék esküdt-bírósága Zsitvay Leó elnökelete alatt most vonta felelőségre szándékos em-

berölés kísérletének büntetetté Straubingert s vele együtt, mint bűnrészeset, az időközben tengerészkatonaának besorozott Baly Károlyt. A tárgyaláson Straubinger azzal védekezett, hogy jogos önvédelemből volt kényszerítve a fegyver használatára, mert Mayer Lajos ittas fővel s elkseredett, dühös késtámadásával veszélyeztette az életét. Baly Károly védelme csak az volt, hogy ő szorongatott helyzetben levő barátjának ijesztésül adta át a fegyvert. A tanuk nagy része azt igazolta, hogy Mayer kezében akkor nem is volt kés. Straubinger Józsefet bűnösnek mondták ki az esküdtek a súlyos testi sértés vétségében és ezért a bíróság 3 hónapi fogházra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte. A bíróság a büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette, míg Baly Károlyt ugyanezen vétségben mint bűnrészeset, nyolcznapos fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet jogerős.

A fegyház nem javít.

ARAD. Az árvaik és özvegyek sikasztója, Krivány János, a hírhedt gyámpénztáros, gyilkos merényletet követett el harmadik felesége, született Lui Matild asszony ellen. Romantikus körülmények között történt a merénylet. A fegyházviselt ember a világ háta mögött, egy elhagyatott és néptelen szőlőben követte el a merényletet, mely után elhujdosott. Különösen érdekes és rendkívüli részletei vannak a Krivány-féle ügynek. Az asszony, aki csak pár hónap előtt lett a felesége, szerelmes belé, nem akarja kiadni. Véli Kriványt, azt mondja, hogy véletlenül történt a gyilkos merénylet, a férje egészen ártatlan. Egyébként nem veszedelmes az asszony állapota. A kórházban, ahol ápolják, remélik, hogy hamarosan felgyógyul. Krivány Jánost pedig nagy apparátussal keresi az aradi csendőrség és a rendőrség, de mindeddig nem akadtak nyomára.

A gyilkos merénylet. Kriványnek Világos melletti szőlőjében történt. A csendőrség csak későn yett tudomást az ügyről. Este hat és hét óra között jött az első sürgöny Aradra, hogy Krivány az elhagyatott szőlőben négyszer rálőtt az asszonyra. A nyomozás, melyet a rendőrség vállaltva folytatott a csendőrséggel, pozitív eredménnyel nem járt. Csak annyit tudtak megállapítani, hogy délelőtt tizenegykor történt a merénylet, de Krivány még este hét órákor is ott ólálkodott a felesége szőlője körül.

Egy mezőr látta, ahogy kószál a ház körül, sőt fészegeti a kicsiny ház ajtaját. A mezőr a sötétben azt hitte, hogy betörés történik és odalépett Kriványhoz:

— Mit csinál itt? Miért fészegeti az ajtót? — kérdezte tőle.

— Én vagyok Krivány János, a háztulajdonos! — felelte, mire a mezőr bocsánatot kért és tovább állt.

Világosról Krivány János gyalog a két órányira levő Pankota községbe menekült. Itt látták kilencz óra után. Felkereste Heintz Lajos községi irnokot, aki nagyon meglepődött a váratlan látogatástól. Hosszasan beszélgettek. Krivány természetesen reszketett az izgalomtól, dadogott, alig állott a lábán, úgy hogy Heinz valóságilag megrémült. Távozás előtt Krivány hat forint kölcsönt kért az irnoktól, aki először megtagadta a kérést, azután szavát vette Kriványnak, hogy vasárnap reggel visszaadja a pénzt.

— Mire kell? — kérdezte az irnok. Krivány kijelentette, hogy kocsin akar hazautazni Világosra, mert fél az éjszakai gyalogutatól. Azután átvette a hat forintot és azóta eltűnt, nyoma veszett, nem akadtak rá.

A detektívek s a csendőrök kihallgatták, kikérdezték az összes pankotai parasztokat és fuvarosokat, egyik sem látta és nem tudott Krivány szökéséről.

Katasztrófa az erdőben.

ABAUJSZÁNTÓ. Korlát faluban nagy szerencsétlenség történt a minap. Az erdőben több ember alfűrészelt egy hatalmas fát. Közben nagy meggondolatlanul, növéseinek ellenkező irányban akarták megdönteni a fát, hogy így megmunkálásához könnyebben hozzáférhessenek. A fa azonban hirtelen óriási robajjal a munkásokra esett és hatot közülök maga alá temetett. Két ember meghalt, a többi négy is súlyos sebesüléseket szenvedett.

Egy gyermek viscontagságai.

BÁNYAPATAKA. Zemplény megye. A községben néhány napja különös eset történt meg. A községhez közel nagy erdő van s a falu egyik kisbirtokosának négy éves leánykája kiment oda játszani. Eljött az este és a szülők hiába várták vissza. Azt hitték, azaz talán inkább azzal nyugtatták meg magukat,

hogy valamelyik szomszédnál maradt éjszakára s reggel keresésére indultak, de nem találták egy szomszédnál sem. A kétségbeesett szülők siránkozására az egész falu a gyermek keresésére indult. Magukkal vitték három hatalmas kutyát és bementek az erdőbe. Az ebek rövidesen rátaláltak a gyermek lábnyomaira. Ezek után haladva a már nyugtalan és izgatott nép rá is talált kis vártatva a csöppsegre. Ott állt szepegye egy fa alatt, de semmi baja sem történt. Világos, hogy a kis leány egész éjjel az erdőn tartózkodott s nem aludt, hanem fel és alá lépegetett, különben menten megfagyott volna.

Megszökött rab.

DEBRECZEN. Az itteni ügyészség táviratban értesítette a budapesti főkapitányságot, hogy Brykezinszki Franczisek nevű rab az ügyészség fogházából megszökött. A szökevény csak lengyelül beszél és rabruha van rajta.

A siklósi dádé csodátele.

ÉRSEKESANÁD. Furesa és mulatságos eset történt itt nemrégiben. Egy Bagdán Pál nevű cigány elhitette az érsekesanádi bírónéval, hogy van neki egy csodás szere, amivel elő tudja csalni azt a kincset, ami a bírók udvarán mélyen a föld alatt van. A bíróné hitt a ravasz cigánynak és nyolczszáz koronát adott neki, anélkül persze, hogy bíró urannak a dolgról valamit szolt volna.

A cigány egyre halogatta a kincs előteremtését, végül is kijelentette, hogy a kincs szombaton délben pont tizenkét órákor előbbik a földből. De hiába öntözgette, biztatta a jó eszanádi földet, csak nem akart aranyat fiadzan. Erre a bíróné feljelentette a cigányt a siklósi csendőrségnek, aki Bogdánt hat társával együtt elfogta.

Két napig tartó fakgatás után a cigány bevallotta, hogy pénzt esalt ki a bírónétól, de azt, hogy a még el nem költött pénzt hová tette, nem vallotta be. A kiesalt pénzből a földhözragadt cigány gramfontot, kocsit, háztelket vett, eselédet fogadott, sőt a tavaszra cserepes házat akart építeni. Persze, most már semmimésem lesz a nagyratörő dádé álmaiból.

Üngyilkos hivatalnok.

FIUME. Kern Fülöp magánhivatalnok a Fiume szomszédságában levő Martinskicai hegyen föfelötte magát. Üngyilkosságának oka állítólag gyógyíthatatlan neuraszténia. Kern harmincz éves volt.

Ünneplik Szodtfríed Józsefet.

GYÖR. A tősziget-csilizközi járás volt népszerű, közkedvelt füzolgaabírájától, aki a decemberi tisztújításán egyhangulag árvaszéki elnöké lett megválasztva, nehezen tud megvalni a járás közönsége. Szeretetének és ragaszkodásának most egy óhajtott kifejezést adni, hogy ünnepélyesen elbucszuttatta. A Royal-szálloda éttermében nagyszabású bankettet rendeztek a tiszteletére, amelyen nemcsak a járás, de az egész vármegye előkelőségei is résztvettek, valamint a vármegye tisztikara.

Hamis pénzek.

JÁSZBERÉNY. Jász-Nagykun-Szolnok megye és a szomszédos megyék el vannak árasztva husz- és ötvenkoronás bankjegyhamisítványokkal. A hatóság már néhány hét óta a legnagyobb erélyvel nyomozza a tetteseket. Kazy Pál városi kapitánynak sikerült a hamisító bandát abban a perczben felfedezni, amikor annak tagjai egy csomó bankjegyen akartak tudani. Letartóztatták Cserta József, Koháry Illés és még több tagját a bandának, akik beismerésben vannak. Az egyik tettes vallomásaiban azt adta elő, hogy egy óbudai tanító szállította a hamis bankképeket. Azt hiszik, hogy a bandának még több tagja is van, akik a pénz forgalombahozásával foglalkoznak. Ezek kipuhatolása végett a nyomozást folytatják.

Brutális tanító.

KAPOSVÁR. A nagyatádi járásban levő Kuntelep állami elemi iskolai tanító, Kulman Ferenc ellen a görgetegi csendőrségnél feljelentést tett több kuntelepi gazdaember; elmondták, hogy Kulman nem jól bánik a gyermekekkel, azokat üti, veri, kinozza és a gyermekek nem egyszer mennek haza kék foltokkal borított testtel, néha véresre verve. A csendőrség nyomozást indított és a szülőknek meghagyta, hogy ha a tanító még egyszer úgy megveri valamelyik gyermekét, hogy az útéseknek látható nyoma lesz, úgy akkor orvosi látleletet vétessenek fel és annak alapján tegyen kérelmet. Ez az alkalom nem soká késétt. Néhány nappal ezelőtt Kulman Ferenc ellen azt a feljelentést tették, hogy Zsínok Gyula nyolcz éves gyermeket azért, mert a számtant nem tudta,

LEGGYORSABB PÉNZKÜLDÉS AZ Ó-HAZÁBA.

KÉT NAP ALATT!

kifizetettek bármilyen összeget azon ó-hazai cizmetnek, amelynek a pontos czime általam az ó-hazai bankomnál egy TITKOS JELSZÓ alatt lett előjegyezve.

Külfölség csak

.. 68 CENT ..

mely hozzáadandó a pénzájegyzekeben felsorolt rendes árhoz. Felkérem tehát honfitársaimat, hogy mindazon

Ó-HAZAI CZIMET

vagy cizmetek, amelyekre rendszerint pénzt szoktak hazaküldeni, nálam egy levelezőlapon bejelenteni sziveskedjenek, hogy én azokat az ó-hazai bankomnál idejében előjegyezhessem.—Mindenemmel felvilágosítással szivesen szolgálók.

Honfitársi üdvözléttel

LÁNG JÓZSEF

a „NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA ÉS PÉNZVÁLTÓ TÁRSASÁG” igazgatója.

1496 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

fülénél fogva felemelte, majd a földre dobta, ott összeverte, megrugdosta úgy, hogy az orvosi látlelet szerint teste tele van zuzodásokkal, hólyagokkal és sebekkel. Zsalakovicz Mariska kilencz éves kis leánynak a tanító dühében a fülét lehasította, majd agyba-főbe verte. Nem kisebb brutalitással bánt el féltelep dühében a tanító Zsalakovicz András 8 éves gyermekkel, akinek fejét az iskolakulccsal annyira összeverte, hogy véres fejjel vitték el az iskolából. Mivel mindezekről orvosi látlelet is bizonyosított, a csendőrség megindította a tanító ellen az eljárást. Kihallgatták a gyermekeket, akik megerősítik e súlyos vádakat. Kulman Ferenc tanító ellen ilyenformán nemcsak a büntető hatóság, hanem a fölöttes hatóság is megindítja az eljárást.

Üngyilkos diák.

KASSA. Rössler Richárd városi főmőrnök tizennyolcz éves Sándor nevű fia agyonlőtte magát. Az üngyilkos a reálisiskola hetedik osztályába járt, már régóta súlyos ideggyalban szenvedett. Minap ebéd után visszavonult szobájába s atya serétre töltött kétesövű vadászfegyverrel szájába lött. Az éles töltény fejt teljesen szétroncsolta, úgy hogy a halál nyomban beállott. Az üngyilkos ifjút nagy részvét mellett temették el.

Gyémánt-lakodalom.

MALOMHÁZA, Sopron megye. Minap ülte meg gyémánt-lakodalmát a 82 éves Bucolics Antal és hitvese, Jordán Katalin, aki kerek 80 esztendő. A jubilans gyermekeik, unokáik és dédunokáik kíséretében vonultak a templomba s hálat adtak Istennek kegyelméért. A ritka ünnepen résztvett az egész falu, sőt a környékből is sokan.

Rejtélyes gyilkosság.

MAROSVÁSÁRHELY. Siklódi Zsigmond markódi lakos éjjel az istállóba ment, hogy megnézze a marháit. A nyitva felejtett ajtón eddig ismeretlen

KLEIN ISIDOR
MAGYAR BANKHÁZA
101 HAWKINS AVENUE, RANKIN, Pa.
Legbiztosabban küld és kamatoztat pénzt. Legjobb hajókra ad el jegyeket. Pereket, szerződéseket, konzuli hitelesítéseket, katonai-ügyeket biztosan elintéz.

ÓVADEK
New Jersey Államánál \$20.000
a hajótársulatoknál \$5.000

KUN TAMÁS
PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY ÜZLETE
a saját házában.
Levélczim:
LOCK BOX 97 — WHARTON, N. J.

Zeisler Zsigmond
Államilag engedélyezett pénzküldő
20.000 dollár biztosíték
Állami postahivatal. Közjegyző.
LEGOOLCSÓBB HAJÓJEGYEK.
711 S. Broad St., TRENTON, N.J.

MEGBIZHATÓ KÖZJEGYZŐRE
ha van szüksége, úgy menjen bizalommal PARTOS PATIKÁJÁBA, 160 2-ik Ave., 10-ik utca szögletén, ahol PARTOS gyógyszerész, ki egyszerűsminde KÖZJEGYZŐ áll rendelkezésükre azoknak, kik kiskorúakat akarnak kihoztatni, meghatalmazás, utlevél, eskü, válóper, vagy bármily hivatalos irat kiállításánál.
— EGYEDÜLI VALÓDI —
Magyar Patika.

LITTLE BOULEVARD
— Elsőrangú magyar konyha. —
56 MÁSODIK AVENUE, NEW YORK
a 3. és 4. utcák között.
PROPPER H. tulajdonos.
— Ebéd, vagy vacsora 25 cent. —

DEUTSCH TESTVÉREK
BANKHÁZA
319 East Houston st., New York.
Türesnyes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át — Cunard vonalon.
Pénzküldemények továbbítására az óházába a legmegbízhatóbb czég. KÖZJEGYZŐI HIVATAL.
Magyar köcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kihozatala és hazaszállítása.
Levélczim:
DEUTSCH BROS.
319 East Houston st., New York.

HA ELADNI
akarja Magyarországon fekvő vagyont, HA VÁSÁROLNI
akar földet Magyarországon, forduljon ezen czimre:
John Majores
402 So. Washington Ave., Scranton, Pa.

THE STAR BOOK BINDING CO.
Alsóvárosi üzlet: 153 East 4 street
Felsővárosi üzlet: 220 East 109 street
NEW YORK.
Elvállal minden e szakmába vágó munkát.
— JUTÁNYOS ÁRAK. —

NEMZETI KÁVÉHÁZ
282 East, Houston str., New York.
Tulajdonos: LEVKOVITS S.
— Magyar konyha. —
A BORTERMELŐK ORSZÁGOS SZÖVETSEGENEK BORAI ÉS PÁLINKÁI.
Jutányos árak. Pontos kiszolgálás.

MOLNÁR KÁROLY
Cleveland, O. 2747 E. 7. st. alatti legmodernebbül berendezett szalonját ajánlja honfitársai pártfogásába. Pompásan pompásabb italok, tüzés magyar borok, kávé, né szivarok, billiárd, kuflúzó, stb. állanak a közönség rendelkezésére.

ettes a szobába surrant és Siklódi alvó feleségét fejével agyonütötte. A férj, aki visszatérte után hiába ébresztgette a nejét, reménytelenül vette észre, hogy az asszony meghalt. Azonnal fellépkedett a szomszédokat és a gyilkost kezdte keresni, de sikertelenül. A csendőrség az asszony mostoháját, Siklódi Jánost alapos gyanúok alapján letartóztatta.

Elgázolta a vonat.

NAGYECZENK, Sopronmegye. Megrendítő szerencsétlenség történt a község határában, a 34. sz. órház közelében. A déli vaspályatársaság Sopronból induló tehervonata egy embert gázolt el, ki valószínűleg üngyilkossági szándékból feküdt a sínekre. A vonat mindkét lábát lementette és fején is súlyosan megsebesítette. Azonnal meghalt. A nagy ködben a vonatvezető nem vette észre, csak mintegy tíz lépés távolságról és azonnal fékezett is, de már későn volt. A vonat nyomban megállt és kísérő személyzete intézkedett, hogy a község elüljáróságának a szerencsétlenség tudomására jusson. Az ismeretlen férfi iparos osztályhoz tartozónak látszik, mintegy harmincz év körül van. Heszálították a község temetőjébe és a kir. ügyészséget nyomban értesítették az esetről.

Védik az alkotmányt.

NYIREGYHÁZA. Szabolcsmegyében szintén küzdelmet vívtak a dandártörvény ellen és Szabolcsmegye hazafias közönsége éppen olyan derekasn viselte magát, mint azok a megyék, amelyeknek polgáraiban a hazaszeretet lángja fennen lobogott. Szabolcsmegye, amelynek királyi biztosává Nagy Lászlót nevezték ki, mindvégig hűségesen kitartott az ellenállásban, amely végre is győzelemre vezetett. Azt, hogy a nehéz időkben a megye mint járt el, most vastok könyvből foglalták össze, amely most jelent meg „Az alkotmány védelme Szabolcs vármegyében” czimel. A munkát az alkotmányvédő bizottság határozatából Iuczdy Lajos megyei főlevéltárnok írta meg, tárgyilagosan és igen szépen. Ez a munka is azok közé tartozik, amelyek annak idején forrásul fognak szolgálni a sötét idők megírásánál és amelyek lelkesítő példát tüntetnek fel azok számára, akik az alkotmány megvédésében bármikor is szerepet fognak játszani.

Sötét bűn.

SIMONYIFALU, Aradmegye. Keresztes Sándor simonyifalvai jómódu gazda, mikor ráunt öregedő feleségére, előbb Etel nevű tizenhétéves viruló leányát rontotta meg, aztán a tizenéves Julisra került a sor. És ezek mind a négyen megmaradtak egy fedél alatt, a leányok ellenkezés nélkül adták át magukat a bestiális apa hatalmának, az anyjuk pedig elvonult a szomszéd szobába s türe, hogy a leányai sorra elfoglalják állandóan a helyét, sőt maga gondoskodott háromszor-négyszer arról, hogy a rettenetes élet következményeit megsemmisítse. A kisebbik leány akkor esett áldozatul, amikor a nagyobbik behetegedett a gyalázatos üzemekbe. A kisebbik is beteg lett a minap, s névtelen feljelentésre a csendőrség ekkor közelépett. Keresztet már letartóztatták.

Érdekes lelet.

SOPRON. Még az ősz folyamán történt, hogy Bella Lajos, a jeles régész, a harkai határában ásás közben egy hat lábán álló agyagbálványt talált. A bálvány, mint látszik, valamely állatnak az utánása; ehhez hasonlót talált már Bella a Károly-magaslaton és a Purgstallon is, az ott felásott sírokban. Ezek az alakok többnyire kőből, bikát vagy szarvast ábrázolnak. Bella bálványoknak hiszi ezeket az alakokat, de vannak régészek, kik inkább tűzkutyákat sejtnek bennük. Az ilyen tűzkutyáknak az volt a rendeltetésük, hogy rájuk tették a sütésnél a nyársat, vagy talán maguk szolgálták nyársak gyanánt. A harkai lelet igen értékes és mintegy félméter hosszú, felülete pedig róvások czífrázatu. A harkai lelet egyike a legszebbeknek és ha összeállítják, ugy bármely muzeumnak díszére válhatik.

Hamis ráadások.

SZABADKA. A rendőrség Nagy Ferencz építési vállalkozó feljelentésére letartóztatta Kertész Albert építési anyagkereskedőt, kit azzal vádoltak, hogy Nagy terhére több ezer koronás váltót hamisított. Minthogy most kiderült, hogy Kertész és Nagy közt csupán csak elszámolási differencia van, a szabadkai kir. ügyészség Kertészt szabadlábra helyezte.

A tanya borzalmai.

SZATMÁRNÉMETHI. A város közelében levő báró Uray-féle tanyán bor-

zalmas rablógylkosság történt. Az uradalom Marozsáné nevé alkalmazottjának a házat rabolták ki és egy hároméves gyermeket, akit a menhely adott gondozásba Marozsánénak, a kilincses akasztotta a rabló. A porosalmi csendőrség nyomozást indított a tettes kézrekerítése végett és három napi hajszá után sikerült a nyírácsádi határban Wintersberger Mária eszelőleányt, akit a tett elkövetésével gyanusítottak, elfogni. A leány előbb tagadott, később azonban a bizonyítékok sulya alatt bevallotta a tettet. A bűnjelek egy részét megtalálták nála. Vallomásaiban kijelentette, hogy a rablót bolhnik egy részét kőbor cigányoknak adta el.

Sikkasztó tanító.

SZEGED. A sándorfalvai hitelszövetkezetnél, melyet nyolcz év előtt alapított Novák József volt országgylkossági képviselő, a Pallavicini-uradalom jószágkormányzója, nagyarányú sikkasztást fedeztek fel. A szövetkezet vagyonából 18.000 korona eltűnt Fritz Tivadar tanító kezén, aki a szövetkezetet vezette. Az intézetnél több nagybirtokosnak volt jelzálogkölessége, ezeket a kölcsönöket részletekben törlesztették. A tanító a részlet-összegeket felszedte, nyugtát adott róluk, de a fizetéseket a könyvhöz nem vezette be. A sikasztás kiderült, a sándorfalvai nép megrohanta a községhez és csak a csendőri segítségnek köszönhető, hogy a szövetkezet vezetőférfiain nem bántalmazta. Novák József uradalmi jószágkormányzó a szövetkezet kárát utolsó fillérig megtéríti. Fritz Tivadar tanító megszökött, de levélben jelentkezett, tudatta tartózkodása helyét és ígérte, hogy a kárt megtéríti.

Hítvesgylkosság.

SZEKSZÁRD. Vastag István váraljai gazda örökös perpatvarban élt feleségével. A sokat zaklatott asszony e miatt elhagyta férjét és Várkonyba ment szolgálni. A férj felkereste az asszonyt és kérte, hogy térjen hozzá vissza. Mivel az asszony nem hajlott a kérésre, revolverrel agyonlőtte. A gyilkos ember jelentkezett a szekszárdi ügyészségnek.

Tragédia az erdőn.

SZIKSZÓ. Mészáros István gazda fiával együtt az erdőre ment galjalt keresni. Az erdőn a fia a fa tetején, az apa pedig a fa tövében nyesegette az ágakat, miközben a nagy hideg következtében a fia kiejtette kezéből a fejszét, a mely alázuhanva, apjának fejére esett s azt teljesen keresztülvágta. A kassai ügyészség a fiu ellen megindította az eljárás gondatlanság miatt.

ÜNGYILKOS URNÓ.

Dráma a piaristák rendházában.

Budapestről írják januárius 28-iki kelettel: Érdekes háttérű családi dráma utolsó jelenete játszódott le hátfőn delűtan a piaristák fővárosi rendházának gimnáziumában. Egy kuriai tisztviselő elváltan élő felesége, a gimnázium igazgatójának hivatalos szobájában, a férj szemelátára revolverrel halántékra lötte magát s nyomban meghalt.

A szörnyű drámai jelenetet egy esztendőig tartott boldogtalan házasság előzte meg. Bilkei Papp Elek kuriai hivatalnok 14 évvel ezelőtt párba-jűgyből kifolyólag megismerkedett Stephan Nándor, aranykéz-utcai vagyonos ékszerész feltűnő szépségű leányával, Margittal, aki akkor 17 esztendő volt. A leány megszerette a jómódoru, csinos fiatal embert, aki viszonzotta a leány érzelmeit s szerelemnek házasság lett a vége.

A fiatal házasság kezdetben boldogan élték, boldogságukat betetőzte, hogy fiuk született. A gyermeket szeretettel és nagy gondnal nevelték s a férj csekély jövedelmét az öreg Stephan Nándor havonként tetemes apanázzsal pótolta. A házasság életében néhány évig nem történt semmi, ami a családi boldogságot megromította volna. Papp Elek nagyon szerette feltűnő szépségű feleségét, aki viszont barátóinak egyre azt mondogatta, hogy nálánál nincs boldogabb asszony a világon.

Ez a csendes családi boldogság háromévi együttlét után megszűnt. Az asszony ábrándozó lett s minden szabad idejét regények olvasásával töltötte. Férje iránt egyre közönyösebb lett s ha nem látta senki, visszavonult a szobájába és sírdögölt.

Mikor a férj észrevette felesége elhidegülését, kétségbeesett, mert azt hitte, hogy ő adott okot e kedélyváltozásra. Kezdetben kérte, könyörgött neki, hogy mondja el bánatának okát, de az asszony kitérő választ adott.

Ez az állapot így tartott hónapokig, majd az évek is elmúltak anélkül, hogy Pappné visszanverte volna régi kedély állapotát. Férje egyszerű hivatalnok volt, mindennapi férfi, akinek leghebb vágya az volt, hogy megszerezze családjának a mindennapi kenyeret és szerényen kielégíthesse felesége vágyait. Az asszony azonban beteges ábrándozásában más férfi után vágyott. Amolyan rendkívüli, nem mindennapi ember után, akit nemcsak mint férjét, hanem mint ideált is szeretett. El is mondta ezt egyik intim barátójának, aki ki-nevette, majd így kezezt a beteges lelkű asszonyt kijázmítani, de eredménytelenül.

Pappné mindjobban belemerült abba a gondolatba, hogy olyan férfit kell megismernie, aminőrel egy-egy regényben olvasott.

A házasság közti ellentét mindjobban kiélesedett s napirenden volt Pappéknál a családi perpatvar.

Az asszony sirva ment szüleiből és elpanaszolta, hogy tovább nem képes együttélni a férjével és elválik tőle. A szülők mindent elkövettek, hogy lebeszéljék a válás tervéről, de minden fáradozásuk kárba vesztett.

A családi összeütközések ez alatt mind sürűbben ismétlődtek, míg végre két évvel ezelőtt férj és feleség különvált.

Az asszony elköltözött a Molnár-utca 38. szám alatt levő házba, ahová magával vitte 13 éves fiát, aki a piaristák gimnáziumába járt.

A férj édesanyjához költözött a Vácz-utca 82. szám alatt levő házba s mikor látta, hogy feleségét nem képes kiengesztelni, beadta a válókeresetet.

Az elsőbírósg kimondta a válást s a fingermetek az apának ítélt. Az asszony az ítéletnek ebbe a részébe nem akart beleugodni, mert nagyon szerette a fiát. Egy ízben a férj az ítélet alapján el is vitte fiát az anyjától, de az asszony nem hagyta annyiban a dolgot és a fiut erőszakkal visszavitte magához és a törvényszék ítéletének azt a részét, mely a gyermeket az apának ítélt, megfellebbezte a Kuriahoz. Olyan fontos indoklással kérte magának a gyermeket, hogy az apa méltán adja-dott azon, hogy a Kuria megváltoztatta a törvényszék ítéletét.

Papp Elek időközben megfigyeltette a feleségét, mert azt mondták neki, hogy az asszony könnyelmű életmódot folytat. Ezt a fejezt akarta tehát Papp felhasználni a perben s azt hitte, hogy ha bebizonyíthatja volt felesége ledér életét, akkor nem ítélik neki a gyermeket.

A kis Elek, a piaristák gimnáziumában a IV. osztályba jár. Csendes, szorgalmas diák, akit tanárai és társai egyaránt szeretnek. Édesanyja mindennap személyesen ment el a fiúért az iskolába, ahonnan kézenfogva vezette haza. Természetes, hogy sokszor elment a fia tanáraihoz is, azoktól kérdézősködött gyermeke elémenele után. A tanár a fiut dicsőrték s ekkor Pappéknak az az eszméje támadt, hogy a kis Eleket beadja a piaristák konviktusába, s így legalább jó helyen lesz a gyermek s nem kell félnie, hogy az apja erőszakkal elveszi tőle.

Meg is kérte a gyermek osztályfőnökét, hogy protegálja be a konviktusba, de a tanár azt mondogta, hogy ez csakis Kovács Antaltól, a gimnázium igazgatójától függ.

Pappné ekkor az igazgatóhoz fordult kérésével s így ismerkedett meg Kovács Antallal, aki egyszersmind a magyar nyelv- és irodalom tanára. Ötvenhatvan éves szimpatikus, nagy tudású férfi, aki hat évvel ezelőtt került fel a fővárosba Kecskemétről Janky

A HAJÓJEGYEK MEGINT OLCSÓBBAK LETTEK! Aki tehát olesón akar hazautazni, az írjon azonnal hajójármérend- és árjegyzékért ily czimmel: JOHN NÉMETH, 457 Washington Street, NEW YORK.

Burdosgazdák, Figyelem! Aki tisztességes módon tisztességes mellék keresetet akar, az írjon nekem Epik, Box 1539, Pittsburg, Pa. Válaszholdeget tessék küldeni.

KAIL G. ÁRPÁD BANK ÉS HAJÓJEGYZLETE — Alapították 1890-ben. — Közjegyzői iroda ugy hazai, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az ó-hazába hetenkint kétszer, a legpontosabban és legolcsóbban. UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

Károly volt igazgató utódjának.

Hogy milyen viszony keletkezett Kovács Antal és a szép asszony között, arról senki sem tudott, de a férj, aki volt feleségének minden lépését őriztette, egy értesült, hogy az asszony nagyon is gyakran látogat el az igazgató hivatalos helyiségébe.

A Kurianál január 24-ikére tűzték ki a tárgyalást s ekkor került volna eldöntésre, hogy a bíróság kinek ítéli a gyermeket. Papp Elek kérvényt adott be a Kuriahoz, ahol a tárgyalás elhalasztását kérte azzal az indoklással, hogy ő minden kétséget kizáró bizonyítékot szerez arról, hogy volt felesége erkölestelen életet él, emnélfogva a fiu erkölcösége veszélyeztetve lenne az anyjánál.

A Kuria a halasztást megadta.

Hétfőn dében, mint rendesen, Pappné ismét elment a gimnáziumba fiáért. Mivel a tanítási óra még nem ért véget, ismét bement Kovács Antal igazgató szobájába.

Alig volt benn az asszony egy rövid ideig, valaki erősen kopogtatott az ajtón, mire az igazgató a hivatalos helyiséggel szomszédos magánlakásának ajtaján néhány perc múlva kilépett és a folyosó másik végére távozott.

Eközben az egyik verzió szerint megjelent az asszony volt férje, két idegen

férfi társaságában és a volt felesége mutatva, így szólt:

— Látják, uraim, ez itt a volt feleségem, akiről igazat állítottam, midőn azt mondtam, hogy ledér életet él. Önök lesznek a tanúim.

Az asszony e jelenetre elsápadt, felkapta az igazgató asztalán fekvő töltött revolvert s volt férje szemé láttára halántékra lötte magát.

Egy másik verzió szerint a férj erőszakkal hatolt be az igazgatói helyiségbe s ekkor követte el az asszony az üngyilkosságot.

Az intézetben a lövés hallatára a tanárok és diákok összefutottak s az igazgató gyorsan orvosért küldött. Csakhamar megjelent a dráma helyén dr. Antal János egyetemi magántanár, aki az asszonynál a bekövetkezett halált konstátálta.

Pappné a jobb halántékába lött, s néhány percnyi kiülődás után meghalt. A rendőrség részéről Botár rendőrfelügyelő jelent meg a dráma helyén és kihallgatta Kovács Antal igazgatót, aki azt mondogta, hogy az asszony fia érdekében járt nála, hogy vegyék be a konviktusba. Az üngyilkos urinó holttetését a boncoló intézetbe szállították. Az öset a piaristák rendházában érthető megdöbbenés keltett.

A magyar ember, pipás ember! de itt Amerikában nem kapott eddig kedvére való dohányt, mert magyar dohányt nem eladták neki másfelől. Szirmay Vilmos honfitársunk már 3 éve dohánytermelő, még pedig Cheswick mellett, az Allegheny River egyik szigetén levő 80 akorny gazdagságában, ahol kizárólag és többlet magyar fajdohányokat termeszt. Ezeket a magyar ember által termelt magyar dohányokat magyar emberek kínálják magyar embereknek, valódi, jó, tiszta és egészséges dohányt, melyben és olcsóbb áron, mint a mások által árult dohányt. Lehet venni 3 centes és 10 centes csomagban, papába való dohányt és 10 centes csomagban cigarettáknak végezt dohányt. Minden csomagban van egy kis levegő, melyeket ajándékok adunk. A cigaretták csomagjában még kézi papiros is. Próbálják meg ezeket a dohányokat használni, kiűldetik a próbi blyegye is, de legjobb, ha összeműlnek többen és egyszerre rendelnek. Minden levelet így kell czimmezni: Szirmay és Perényi Tobacco Co., P. O. BOX 1539 4551 SECOND AVE., PITTSBURG, PA.

SOK ARANY ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETVE. Különlegességek: 48-as Likör hazafias ital, Gögygyogocnac, Baraczkocnac, Baraczkocnac, Baraczkocnac, Port-Artur Keserű Gyomorerősítő Likör, Alföldi Tea-rum, Alföldi Fehérkeresztes Sörorszesz. A „RADIAL ELIXIR”-T kizárólag az ELSŐ ALFÖLDI COGNACGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG KECSKEMÉTEEN gyártja. Használati utasítás az eddig páratlanul álló és a maga nemében korszakalkotó kecskeméti „Radial Elixir” gyomorerősítő likörhöz, mely csakis a legjobb gyógyfüvek párlatából, meleg uton készül. Mitán a legtöbb betegség a gyomor nem rendes emésztése által keletkezik, igen fontos a gyomor rendes állapotban való tartása, vagyis az emésztéshez szükséges gyomorsavaknak kellő mennyiségben való fejlődését kell előmozdítani, ezt teszi a „Radial Elixir” és ezáltal megóvja azt, ki naponta reggel és este 1-1 pohárral iszik, hogy soha, sem gyomorgörcsöt, hascsikarást, székrekedést, gyomoronyomást nem fog érezni. A „Radial Elixir” 1 év óta van forgalomban és máris a legkedveltebb keserű egyike, mert nemcsak gyógyhatása, hanem mint étvágygerjesztő, emésztést gyorsító és gyomorbajt gyógyító különlegesség páratlanul áll és ilyen összetételű itvekből más gyár nem állt elő. A „Radial Elixir” üvegformája is egyike a legszebbeknek és csakis akkor valódi, ha az üvegre magára Első Alföldi Cognacgyár Részvénytársaság Kecskeméten „Radial Elixir” van beöregve és eredeti kupakkal, valamint következő nyakszalaggal van lezárva: „Radial Elixir”, gyógyfüvek és növények gondjáralessa után készült. Edzéséért szemponthól különösen ajánlható. Kérem szives próbarendelést és vagyok Hazafias tisztelttel VIDDER EMIL, 44 AVENUE C, NEW YORK.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE PÉNZTALVÁNYOK, HITELLEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK 15 WILLIAM STREET = NEW YORK.

MAGYAR FONOGRÁF ÜZLET 280 BOWERY, NEW YORK CITY. Nagy és dus raktára a legjobb és legújabb éneklő gépeknek. A LEGKIVÁLÓBB ÉS LEGVÁLTOZATOSABB MAGYAR DALOKKAL. — Egy gép ára 3 dollár 50 centtől fefelé. — Magyar dalok darabja 35 cent. — MEGBIZHATÓ MAGYAR ÜZLET. — Magyar levelek magyarul válaszolnak. ENTREPRISE LIGHT CO., 280 BOWERY, NEW YORK CITY.

Péntek, fe... Egr... — REG... Bizony... ott egy óri... Hej, ette... a török... Ami ép te... házának... Láttá, hog... csak ha m... A Sánd... volt a tölt... A tárgy... fedték a... állandóan... töltött mo... fegyverek... Gergely... legjobban... Egyszer... rekedik el... csomó... Gergely... — Gaspe... — Tel... hang... — Nem... — Dehog... ússzánk ki... — Éppen... lehet. Csa... mint szurk... sza... — Értém... A romlás... de még egy... az atján is... Gergely... mellbeszár... veres török... A török é... vább... Most már... résen. Láp... anyi török... A török... long fel a t... A résen a... ki. Ki k... ráják a riz... fordulatán... és másután... A török é... czan is neki... Gergely k... a másik bu... máu nevű... hoz vissza... — Lőjete... A többi t... villámlik a... Ennél a... körülből... sen a rés é... pattanva lá... résnek... — Lőj!... levőknek... Ekkor ér... A rés elő... rében Kálm... nésár, s ho... jantással be... Dobó épp... orrba mezt... preczelik be... natban Gas... A többi t... tat fordítan... zselényébe... — Dobj!... Dobó a k... S felmegy... — Az aka... — monlja... — Gombó... — Van va... — Tessék... A bástya... nál öt legén... gány is... Egynehán... Azt töltöge... Az egyik... rokkal. A... mőszöjt rá... rok puskap... dik egy hal... puskasodár... töltött pu... verte be. A... a két dugó... rozta... — Már he... szen, — jele... — Tegyet... dotta Dobó... — Az biz... gely... Balázs ap... Dobó egy

Egri Csillagok.

— REGÉNY ÖT RÉSZBEN. —

Írta: *Gárdonyi Géza.*

[Ötvenedik folytatás.]

Bizony, nem aludt egyik se, csak itt-ott egy órát, néha délután kettőt is.

Hej, ette a mérég a puskásokat, hogy a törököt a tárgyak sokasága takarta. Ami ép tetőszékázat maradt a városi házakon, azt a török mind összeszedte. Láttá, hogy másképpen nem boldogul, csak ha maga is falat emel.

A Sándor-bástyán már oly magas volt a töltés, hogy a romlásig ért.

A tárgyak felték a törököt a rőzsék felték a feltoló fejét. A romlás körül állandóan husz puskás, meg egy-egy töltött mozsár. A falon is odavigázó fegyverek.

Gergely maga is ott őrködött most legjobban.

Egyszer csak valami husz török törökül elő. Mindegyik fején venyige-esmó.

Gergely leszólt a falról:

— Gasparics!

— Tessék! — hangzott egy erős férfi-hang.

— Nem visztek a markotok?

— Dehogynem, az áldóját! Hadd üssünk ki rájuk, hadnagy uram!

— Éppen azt gondoltam én is. Hát lehet. Csak arra vigyázzatok, hogy a mint szurtatok, azonnal ugorjatok vissza.

— Értem, hadnagy uram.

A romlásan dolgoztak a kőművesek, de még egy emberszékességi rés volt az alján is.

Gergely szavára kingrik Gasparics, mellbeszúr egy jatagánokkal körülfigyeres törököt, azzal visszaugrik.

A török összeesik. A többi hord tovább.

Most már három ember ugrik ki a résen. Lándsával leteritenek ugyanannyi törököt, megint ugranak vissza.

A török kiromokodik, de alulról tolong fel a többi.

A résen most már tíz ember surran ki. Ki karddal, ki lándsával. Ölik, vágják a rőzsehordókat. Aztán visszafordulnak és beugranak a résen egymásután.

A török elhanyagja a rőzsét, harminczan is neki a három hátul maradtanak.

Gergely lövet a falról. A török egyik a másik bukfeneczik, hanem egy Kálmán nevű tizedes nagy lándsaszurást hoz vissza a mellében.

— Lőjjetek ti is! — kiált le Gergely.

A többi törökre már az alsó nyílásból villámlik a halál.

Ennél a villámsnál látszott, hogy körülbelül negyven török fektett véresen a rés előtt. A többi új csoportba pattanva lándsával és karddal rohan a résnek.

— Lőjj! — kiáltja Gergely a falon levőknek.

Ekkor érkezett oda Dobó.

A rés előtt ott fekszik hanyatt a véresen Kálmán. A résen beszur egy janicsár, s hogy senkit sem talál, egy kurtantással bengrik.

Dobó épp a rés mellett áll. Ugy úti orra meztelen ököllel, hogy a vér szétpreczel belőle. Ugyanabban a pillanában Gasparics lándsát vet beléje.

A többi török nem meri követni. Hátat fordítanak és szíjjelugranak a rőzsehányásban.

— Dobjátok ki a kutyát! — mondja Dobó a kőműveseknek.

S felmegy a falra.

— Az aknáztást abbahagyta a török, — mondja Gergelynek.

— Gondoltam, — felelte Gergely.

— Van valami mondanivalód?

— Tessék megnézni a bögereinket.

A bástyaoldalon függő olajlámpásnál öt legény dolgozott, s köztük a cigány is.

Egynehány száz cserépbögre volt ott. Azt töltögették.

Az egyik puskaport tett bele egy marokkal. A másik rongyot és követ gyömöszölt rá. A harmadik ismét egy marok puskaport tett a bögerebe. A negyedik egy halom ujjnyira vagdalt rozsdás puskacsodarakok mellett ült, s azokat töltötte puskaporról. Kétfelől fával verte be. Az ötödik dróttal szoritotta a két dugót a csőhöz. A cigány besározta.

— Már háromszáz bögereknél van készen, — jelentette Gergely.

— Tegyetek közéje ként is, — mondotta Dobó. — Jó nagy darabokat.

— Az bizony jó lesz, — felelte Gergely.

Balázs apród rohant a kénért.

Dobó egy darabig elégedett arcczal

nézte ezt a mesterkedést, aztán körülpillantott:

— Itt van Gasparics?

— Itt vagyok, — felelte a legény alulról.

— Gyere fel.

A legény felugrott, és összecsapta Dobó előtt a bokáját.

— Te voltál az első, aki a résen kingrottál?

— Én, kapitány uram.

— Mától fogva tizedes vagy!

XXIV.

Hogy a tárgyak jó védelmet nyújtottak az első éjjelen, látják ám másnap a várbeliek, hogy a Hécey prépost-háztól kezdve nagy földhányás turódik a vár délnyugati faláig.

A falnál csakhamar hordók tolnak fel az árokból, s ezer, meg ezer kéz hordja és rakja az üres hordót.

A török feltörte az összes pincekét. Kieresztette a bort a hordókból, s ide hordta a vár alá.

Most ezen az oldalon egy nagy hordófal épül. Közébe száll a hordó, s fordul fenékel talpra valamennyi.

Még aznap felépült a hordóhegy. Támasztéka a várfal. Tülfelől lépcsőzetes.

A várból egész nap puskáznak rájuk, de nem lehetnek annyit bennük, hogy elriádnának.

S még éjjel is döng és dahog a sok hordó és szüreti kád.

A puskások nagy része odakerül most. A mozsarak is ott guggolnak a falon. Egypár szakállas ágyú oldalt a hordóhalomra céloz.

— Bolond a török, — mondja Fügedy.

Fügedynek ez a fal a helye mostan.

De nem bolond az. Lám, kora hajnalban előmozdul a hordók alján egypár nagy, széles tárgy. Nyolcz kópja tartja. Husz-harmincz török is elfér egy-egy tárgy alatt.

— Tüzet és vizet! — rendelkezik Dobó. — Hozzatok szalmát, vasmacskát, horgot és csákyt, sokat!

Mert nemcsak a tárgyak mozgását látta, hanem azt is, hogy lent az árokból fáklyákat gyujtanak.

A Bebek-bástyát is lötték tegnap, és ott szákokba kötött föld volt a lépcsőjük.

Dobó egy pillanatra ott is megfordult. Gergelyt készen találta mindenféle láncra kötött vasmacskával és csákyakkal. A bástyán tűz égett. A tűz mellett üstökben fagyú olvadt. A szurkos szalmakoszorú rakásokba rendezve feketéltek a tűz körül. A török ott is nagy tárgyak alá húzóva indult a vár ellen.

Mekesey az ó-kapunál tömetett. Onnan is vártak ostromot.

A veszedelem legfenyegetőbb volt a délnyugati sarkon, ahol Fügedy állott. Dobó felnyomta az aczelsáskáját, és Balázs apród kíséretében odanyargalt.

Hát már akkor égett a palánk.

A török ezuttal nem ordított. Óvatosan a tárgyak alá húzóva puskázott a várbeliekre.

Felülről nem lehetett löni. Az égő palánk aljából löttek vissza s lyukakat vágtak csákyákkal a kö között, hogy azokon a réseken löhessenek a tárgyak alá.

— Szalmát rájuk! — harsogta Dobó. Egyfelől a víz locogott az égő palánkra, másfelől olajba és fagygyuba mártott tüzes szalmakoszorú repültek a tárgyak fölé.

Amelyik tárgy a falig jutott, azt csákyakkal felfordították, vagy elkölték. Amelyiknek a teteje tüzet fogott, azt csak hagyták közeledni. A török csakhamar eldobta, és ordítva menekült a tüzesből.

A hordók inogtak alattuk, s némelyik a hátán vitte a lángoló tüzet.

— Szalmát, csak szalmát! — kiáltotta Dobó.

Az olajba mártott szalma lángoló rongyokban repült újra alá a tárgyak fedelére. A kopjartatók eldobták a szerzőmukat, s hanyattóhlok rohantak le a golyózáporból.

De ez csak szünet volt. Amint az első támadókat visszaverték, a török ágyúk a palánk szakgatásába fogtak.

Dobó hasra fektette a népét, hogy a golyók ne találják. A palánk-czölöpök közül kettőt sikerült a török ágyúknak ellőniük. A palánk megingott, és negyven öt hosszan ropogva, recsegve kifelé hajlott.

Még egy czölöpántás, és leszakad az egész.

— Csákyt elő! — kiáltotta Fügedy.

— És láncokat.

Ötven csákyt kapott a kifelé hajló palánkba.

Vaslánczok és kötelek, új czölöpök és karók kerültek elő. A palánk csakhamar ismét az előbbi állásába helyezkedett.

Dobó már ekkor a Bolyky-toronyra ment, ahol a szurk, puskapor és égett fagygyú egybekeveredett bűdösségében Gergely fogadta az ostromot.

Ez a félig rom szeglettorony nagy bizalma lett a töröknek. Hogy Temesvár is egy torony miatt esett el, ezt tartották a szerencse pontjának, habár az első ostromban nem is sikerült a sarkukat megvetniük benne.

Ott, hogy csupa földet hordták a torony fala mellé, belülről nem lehetett rájuk löni.

A törökök egymást nyomva tolokodtak a széles tárgyak alatt fel. Hullt rájuk az égő szurkos és fagygyú koszoru, mégis sikerült a toronyba hágniuk.

— Üsd, vágd! — hangzott a tiszték kiáltása.

— Allah akbar! — volt a felelet.

A torony alján csákyák és kópják nyulakodtak elő. Taszigálták, kaparták, vágták, horgolták a tárgyakat.

De a török is dolgozott. Lándsák és gránátok repültek alulról a védőkre.

Egy páncczós szpáhi halálmegevetéssel ugrott a falra, s a két vasas kezével malmozta verte szét a csákyákat és kópjakat. A másik, harmadik a nyomában.

Mig ezt a hármat leagyalta buzogánnyal, a többi ezeknek a hátán előnyomakodott.

Egy perecz nem telt belé, már feltoltak egy tehénbőrrel bevont tárgyat a torony tetejére, s az alatt harmincznegyven janicsár térdelve és hasalva lötte a bástyán küzdő katonákat.

Dobó az ágyúhoz rohant.

A torony belsejében levő magyar katonák még csak nem is árthattak a föléjük tolokodott janicsároknak, mert a torony teteje be volt már deszkázva, s a deszkákat nem lehetett lelékni a janicsárok miatt.

— Gyertek ki! — kiáltotta Gergely.

S a janicsárok puskáival mit se törődve, maga is csákyt ragadott. Beleakasztotta az egyik tárgyartó kópjába, s elrántotta azt.

A bástyán levő katonák is megdöbbenve látták a torony elfoglalását.

Mind a tüzes szerszámozhoz kaptak, s a falon felnyomakodó janicsárokat elborították tüzzel.

Dobó látta, hogy a janicsárok összeköttetésbe megszokták. Hirtelen lefelé fordította a két ágyút, és a töltésen sokadozó janicsárok közé lövetett.

A janicsárfele katona nem igen tart az ágyútól. Két ágyúnak két magva nem sokat árt. A dörgést meg megszokták ezek. Csakhogy a Dobó ágyúi apró maggal vannak töltve. Közérlől tüzevel-huszával dől tőle a török.

A janicsárok irtózza hátráltak.

— Tüzet rájuk! Tüzet! — hangzott fent is a Gergely szava.

S a toronytétlen rekedt janicsárokat repült a szurk-koszoru. A török ideoda kapkodott, de hogy a puskáját már kilötte, nem volt ideje újra tölni. A tűz és láng egyre több. Ordítva vetik alá magukat a toronyból. S még jól járt az, aki kívül esett. Az egyszerűen kitérte a nyakát. Aki a várba ugrott, az rosszabbul járt, mert ugy agyon verték, hogy esontja se maradt épen.

XXV.

A török ezen az estén és éjjel a föld-bástyánál folytatta a harcot.

A földbástya a város északi nyugati szegletén folytatása a kőbástyának. A földet összevissza turkálták, hogy a bástya alá lyukak szerezzenek, de a vár fala nem földre épült itt a hegyen. Fal falon áll le husz ölnyi mélységig, mintha az ismeretlen időkben a völgyből építették volna a várat, s egy újabb kor népe mezhordta volna a régi várat földdel, s föléje építette volna a maga várát, mig végre jött a Szent István király népe, s a váron vár fölé fölfalazta a mai várat.

Dobó csakhamar ráeszdött, hogy ez az éjjeli ostrom csak arra való, hogy elvonja a figyelmet a fa-töltéstől.

Odarendelt a földbástyára egy hadnagyot kétszáz emberrel, s a többi népet meghagyta a rendes számban a várakban.

A török lovasság sem a hordóhegyen, sem a torony ostrománál nem mutatkozott. Előre látható volt, hogy ezen az éjjelen folytatja a fahordást.

Most azt találták ki, hogy rőzse helyett hasábfát hordanak. Amennyi teve, ló, ökör, bivaly és öszvér volt a táborban, az estére kelve mind hasábfával megrakodva tért vissza a falak alá.

A falakkal szemben levő sánczokból először csak találmomra dobálták ki a fát, aztán mikor a fahalom eléggé takarta őket, rendezésbe fogtak.

Ezer meg ezer kéz mozgatta, hánnya a hasábfát és dorongfát egymásra, s az előbbi éjszakák esendes munkája helyett csupa zuhogást, kopácsolást lehetett hallani mindenfelől.

A fát vaskapcsokkal és lánczokkal erősítették össze.

A Gergely bástyája előtt készült pedig ez a nagy fabástya, s alig három öl távolságra a teteje.

A török ügyesen dolgozott: a fát úgy rakta, hogy mindig takarva legyen, s az egy öl magas takaró mögül át dobálták a vastag dorongfákat az árokba is. Az árok szemlátomást temetődött be és nőtt a fahegy a köfal mellett.

Gergely hol az egyik lövőresen, hol a másikon nézett ki, hogy vizsgálja az el-lenséges munkát. Utóljára felment a palánkhöz.

Ott találta Dobót. A kapitány a rendes tizedi erő mentében állott. A fején könnyű fekete aczeisisak.

— Uram, — mondta Gergely, — kérem azokat a sindelyrakásokat, amiket a tetőkről levertetünk.

— Hordhatod.

— Aztán kérek fagygyút, szurkot és olajat.

— Amennyi kell, rendeld. Sok fagygyú nincs.

— Hát ami van. Ha fagygyú nincs, szalonnát kérek, sokat.

— Olyan éhes vagy?

— Husz-harmincz oldalt. Amennyit csak lehet.

Dobó hátraszólt Kristófnak: — Eredj, költsd fel Sukánt. Adjon az élestárból fagygyút és negyven oldal szalonnát. Hozzák azonnal ide!

És csak ezután kérdezte hogy: minek?

Hát bizony Gergely azt eszelte ki, hogy amint a török ott hánnya rakásra a fát, szalonnát, fagygyút, meg zsindelet dobáltatott a hasábra és a rőzse közé.

A töröknek fel se tűnt ez a dobálás.

A várból folyton dobáltak rájuk. Ködarab, csont, repedt fazék, döglött macska s mi eféle repült közöjük minden pereczben. Az arasznyi széles szalonnadarabok e sok minden között fel se tűntek. Ha éppen meg is nézte valamelyik, vagy nem ismerte mire való, vagy ha ismerte, utálattal nézte.

Gergely arasznyi széles szeletekre vágta a szalonnát és mindig odadobatta a fá közé. S hullt közbe az olajfeste-kes zsindelet, a fagygyú, a szalma, időnkint meg ledobott egy-egy szalmába pólyált cserépbögrét.

Ezek a bögrék sárral voltak betapasztva, dróttal meg körülfontva.

A belsejükben puskapor volt, meg töltött csodarakok s ujjnyi darabokban kén.

Dobó levizsgálódott. — Mikorra elkészülnek, — mondta, — reggel lesz. Kristóf, nézd meg Mekeseyt, ébren van-e? Ha ébren van, mond néki, hogy én lefekszem. Ha nincs ébren, hagyjátok aludni. Azután az őrségeket jöred be, megmondod, hogy mihelyt ostromra való mozgást látnak, a szeglettoronyhoz jöjjenek jelenteni. Te nem fekszel le, Gergely?

— Ma nem, — felelte Gergely. — Megvárom a reggelt.

— És Zoltay?

— Aludni küldtem, hogy reggel erő is legyen a bástyán.

— Amint a fabástya felépült, költess fel!

Felment a szeglettoronyba s egy katonai nyoszolyára dől. Kristóf apród ott állt kivont karddal a torony ajtaja előtt.

Apródi kötelessége volt ez. Őrizte az alvó oroslánt.

XXVI.

Hajnala már csaknem olyan magas volt a török fabástyája, mint a belső. Másfél öl hiányzott csak, hogy olyan magas legyen.

RIZSAK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PENZKÜLDŐ ÉS VÁLTÓINTÉZETE 127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J. PENZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az összes hajóútársulatok meghatalmazott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzulátusilag hitelesítettek. Jogi, katonai és teleknyvi ügyekben pontossággal járok el. Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el. Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz. Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

FIÓKÜZLETEK: ALPHA, N. J. WHARTON, N. J. PHILLIPSBURG, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

THE RONAY CO., 1310 FIFTH AVENUE, PITTSBURG, PA. ajánlja honfitársai szíves támogatásába pompásan berendezett üzletét, amelyben importált áruk a legjobb minőségben, kitűnő olvasmányok, remek kiállításra és minden vállalkozásokra számúra iri imádságos könyvek, iródeszkek, írőszek-közök, jófajta hazai dohány és szivarok, arany és ezüst ékszerek, valódi talék és selmezi pipák, száraz szejedi paprika, liptói turó, tiszajlaki bajuszpedrő, stb. a legjutányosabb árban kaphatók.

KRAJNYÁK JÁNOS Cleveland, O., 2755 East 79th street alatti legmodernebbül berendezett szalonnát ajánlja honfitársai pártfogásába. Kitűnő whiskey, törköly, nemkülömben mindig friss hordó és füveg sör, tüzös magyar borok, finom zamatú szivarok, billiárd, stb. állanak a közönség rendelkezésére.

CAFÉ BRESLAU MAGYAR KAVÉHAZ 188-190 második Avenue, New York a 12-ik utca sarkán. — Kitűnő M A G Y A R konyha. — Tulajdonosok: Rabbach és Schembeck.

KÉPVISELŐINK. A „Bevándorló”-t a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy előzetes díjakat vehetnek és nevükben nyugtáznak: BENCZE JÁNOS ur...Passaic, N. J. BÖGÖZY GYULA ur...Perth Amboy, N. J. MAKRAY JENŐ ur...South River, N. J. JUHÁSZ ISTVÁN ur...Poughkeepsie, N. Y. TORHÁN JÁNOS ur...Yonkers, N. Y. GÉTSY JÁNOS ur...Torrington, Conn. HIZSNYAY JÁNOS ur...Danbury, Conn. STENTZEL RICHARD ur...Philadelphia, Pa. POTMESIL ISTVÁN ur...South Bethlehem, Pa. SAMU GYÖRGY ur...South Sharon, Pa.

HA BAJBA JUTOTT, FORDULJON NAAR MANFRED békebíróhoz, 15 E. STATE STREET, TRENTON, N. J., aki tanácsot, segítséggel látja el. MAGYAR, NEMLEI, TÓT, LENGVEL stb. TOLMACS MINDIG KÉZNEL.

A NAP A magyar újságírás szociálisja, Magyarországon legjelentősebb és legolajtottabb napilapja. Feltűnő szerkesztője: Eraun Sándor. Politikai főmunkatársa: Brody Sándor, Leggyű Zoltán és dr. Kalmár Antal. A NAP a 48-as eszmeny leghibeteb katonaia a a 47-es politika legkiválóbbat és legújabbat. A NAP nemcsak a legkiválóbb lap, de a LEGOLCSÓSB IS. Előfizetés Amerika területére egész évre \$5.- Feltűnő szerkesztője: Eraun Sándor. Negyedéves ára \$1.20. Külföldi előfizetőknek külföldi kifizetés. A NAP kiadóhatalma: Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-u. 9. sz.

RIZSAK JÁNOS passaic-i pénzküldő budapesti irodája IV., Süto-utca 6. szám alatt van. Irodavezető: RIZSAK MIHALY.

Gergely felkeltette Dobót. Az emberek már kopjakkal és csákyakkal álltak a falon. A puskások a dértől fehér falon frissen porozott csöveket tartottak. A bástya három ágyuja lefelé volt irányozva és a sötétkapu két ágyuja felfelé a falakra.

— Gyujtsátok meg a szurok-koszorukat, — parancsolta Gergely, — és dobjátok ki.

Az emberek egyszerre munkában voltak.

Mikorra Dobó odaért, már egy özőnlött a dombokra a török, mint a hangya. A fát még mindig rakták és kopácsolták. Már olyan magas volt, mint a belső bástya. Időnkint át is löktek a hasábfalot, hogy a két fal között levő árkok kitöltse. Rengeteg sok fa volt ott. Egy egész erdő. S a favár erős. A tetején nyers tehenbőrrel gondosan behorított tárgyak inogtak.

Az égő koszorúk nem ártnak a tehenbőrnek, ami meg nem ide hull, lábál löki a török odább.

Egy éles síphangra ezernyi ezrek Allah-ordítása ránta meg a levegőt, s az óriási faépület dörgött a felrohanó lábak robogásától.

A tárgyak alól villámgyorsan toledtek elő a hosszú ostromlétrák, hogy áthidalják a fabástyát a kőbástyával.

De emitt is készen voltak. Egyszerre százával repült a törökre a tüzes koszorú. Égő szalma és kő borította el a létrákat, s a szalmára hullt a szurkos zsindegy.

Az első török csoport, amelyik az égő tűzőn át akart rohanni, a csákyák és kopják hegyével találkoztak, a többi már kard, csákány és buzogány fogadtak.

Egy telt képi török, hatalmas boncsokot emelve bukkant fel a farakáson. Három ölnyire Gergelytől. Amint az Allah-ordította, az egész feje egy szájjá változott.

Gergely kapta a kisebbik ágyudarabot, és belevágta ennek a töröknek a potfájába. A nagyobbik ágyudarabot a lent égő tűzbe vetette.

A nagy alkotmányt teljesen elborította a török, s bizonynyal átrohantak volna az égő tűzőn is, ha egyszer csak az a feleség nem történik, hogy alulról felfelé is megszólal a puská meg az ágyú.

A cserőpbőgrék pukkadni kezdtek és szerteszét dobálták az égő kényt.

— Ja kerim! Ja rahim! Meded! Ej vá! Jetisin! — ordították megzavarodva.

Hanem a jaszauok nem boesátották le őket.

— Szavul! Szavul! [Vigyázz! Vigyázz!] — kiáltották feleletül, s az alatt maradtakak kiálték vizért.

Az ostromlók vízzel, fegyverrel, ruhával próbálták megmenteni a napok és éjék hosszán készült faalkotmányt, de most már a fagyú és szalonna is olvadásnak indult a fahasábok között, s a bőgrék mindegyre szaporábban lövöldöztek széjjel a kényt, s gyujtották az ölfahasábokat.

A török nem akarta hinni, hogy ezek a nagy fadarabok meggyuladnak.

Már hozták a vizet bővedrekből, esőbőrökben és edényekben s rohantak vele mindenüvé, ahol a tűz egy-egy felfelé csapó lőfark alakjában lángolt ki a farakásból. Bőszülten és remülten ugrándozva oltottak.

De az emelvény óriási máglyává változott. A puskacsövek csak most kezdtek szíjjeldurrogni, s a zsír kék lánggal serzegeve fcskendezett az oltók szemé közé. A két ágyudarab hatalmas dördüléssel sült el egymás után, és ott ahol esült, szétvetette a fát s a törököt.

Pokoli rémület és ordítás! Az ostromlétrák hídján át újabb meg újabb erőfeszítéssel nyomakodnak át a füstből és lángból azok a janicsárok, akik a mögöttük durró tűzőn nem bírnak visszavonulni. Egyik-másik kétségbeesett ugrással ragaszkodik a köfalra, s ugyanabban a pillanatban véres fejfel hull alá. A többi a máglyarakás tetején tánczol dühében, fegyverrel csapkodva a gyulladó favegeket.

[Folytatása következik.]

PITTSBURGI IRODÁNK
megbízottjai: *Erpf Arthur* pittsburgi magyar gyógyszerész ur, *Hódinka Jenő* ur és *Lengyel Sándor* ur, akik előfizetések felvételére és nyugtázására fel vannak hatalmazva. Ajánljuk a fent nevezett urakat honfitársaink figyelmébe.

HUNFALVY HUGÓ
Hites ügyvéd és jogtanácsos,
— közjegyzői hivatal. —
Iroda a főpostával szemben.
231 BROADWAY New York City.

IMPERTINENCIA.

Irta: *Kazár Emil*.

Telefonon kapta az értesítést Gyöi-Gyevi Aladár, hogy Ikládi Gyula behalt tüdőgyulladásába. Gyevi megdöbben a hír hallatára. Az elhunyt a család bizalmas környezetéhez tartozott. Ebéden, vacsorán, kiránduláson, pihenésben, furdón mindig velük volt. Az asszony rendelkezett vele, a házhoz akármikor bejárhatott. Előkelőségét mindenütt nagyra becsülték. Gyöi-Gyevieknél senki nem fordulhatott meg a nélkül, hogy Ikládi Gyulával meg ne ismerkedett volna.

— Szegény feleségemet bizonyosan nagyon lesújtja Ikládi halála, — mondta magában, a telefon ládikája előtt elmélkedésre ragadtatott Gyevi Aladár. Kitiűnő jó barátom volt, kifogástalan kaszinótog. A feleségemnek nem lesz egyhamar ilyen díszkrét barátja. Édes Gyula, miért kellett nekem ilyen korán és váratlanul megválnod tőlem! Tölem, Gyula, aki annyira tiszteltem benned a feleségem környezetét.

Gyevi Aladár a telefont összekapcsoltatta a felesége házi telefonjával, hogy a gyászírt haladéktalanul tudassa vele. A komorna válaszul a kagylóba, hogy a méltóságos asszony gyengélkedik és semmiről sem akar tudni semmit.

— Természetesen. Ikládi Gyula pótolhatatlan barát, — mormogta Gyevi Aladár. — Ha meggondolom, hogy ki volt az elhunyt, én is érzem, hogy nem minden bokról lehet kiugratni olyan házi barátot, mint Ikládi Gyula. Szegény, — szegény! Mily gyarlóság is a mi életünk. Influenza. Abból tüdőgyulladás. Vége. Szegény!

Gyevi Aladár a feleségével akart volna beszélni, de a komorna elébe állt, hogy a méltóságos asszony nagyon rosszul van, egész nap pihenni akar; sőt azt sem tudja, hogy holnap vagy holnapután hányadán lesz. Nyugodni kíván.

— Elhiszem, — motyogta Gyevi, olyan elgondolkodó képpel, melynél elgondolkodóbbat se szobrász, se festő nem alkothatott volna. — De ma nemcsak Ikládi Gyula halt meg, hanem feleséges estély is van Bilkeiéknél. Elhiszem. De az estélyen ott kell lennünk, főképpen a feleségemnek ott kell lenni. Délelőtt még kétszer kapta azt a választ, hogy a felesége gyengélkedése nem mulik.

— Már pedig itt semmi érzékenykedést nem tőrök, — ez volt a Gyevi elhatározása. — Hőgyisne. Bilkeiek estélyén ott leszünk.

Gyöi-Gyevi Aladár tetemes családviszontagságok után jutott el oda, hogy apja, nagypapja és két nagybátyja házasáigával a Gyevi-család vére megint nyelbe került. Aladár a legelőkelőbb kaszinók zöld asztalánál jelenléte miatt is dolgozott ezen. Már nem volt valami fiatal ember, mikor családi érzések szállták meg és elhatározta, hogy megházasodik. Vagyón már volt.

— Szeretnék szép asszonyt, aki lelemessé teszi a házat. Lehet fényűző, lehet a világnak élő, lehet szegény, hanem legyen uri leány, aki hozzon magával modort, szépséget, szellemet, fényt és csinálja meg a Gyöi-Gyevi régi kuriát új mód szerint.

Választott is Gyevi Aladár. Ötven éves volt már. A néhai Gyevi kuria hírtelen átalakult kedves és fényes szalonná. Az asszony korlátlanul uralkodott a háznál. A férj megelégedett a vadászatokkal, a turffal, a kártyaszatolokkal.

Bilkeiek meghívása a teli kertjükből rendezendő garden-partira nagyon hízelt a kapaszkodó Gyevi Aladárnak. Ez mutatta, hogy már az ő nyergük megbírija a kengyelt. Bilkei Petur amerikai bankár leányát vette feleségül. Nagyon finom, fölötte arisztokratikus család. Ismerőseiket megváltogatták.

Gyevi Aladár sem maradt izgalom nélkül azon a napon, melynek végén Bilkeiéknél kellett megjeleni. Halotta, hogy a baccarat is nagyban járta ott.

Délután még mindig azt mondták neki, hogy a méltóságos asszony nincs jobban.

Gyevi Aladár tehát minden teketória nélkül benyitott a feleségéhez, úgy esti hét óra körül. A magános szobájában, a gázkandalló vörösréz torka előtt állt az asszony s kellemetlenül fordult vissza, mikor háta mögött neszt hallott.

— Lotti, ma estére Bilkeiékhöz vagyunk hiva, — szölt Gyevi csendes, finom hangon és felgyujtott még egy vilamos körtét, hogy nagyobb világosság legyen.

— Nem mehetek, beteg vagyok, — felelt reszketeg hangon az asszony és összehúzta magát a puha széken, mint valami macska.

— Ikládi nagyon alkalmatlan napon halt meg, — mormogta Gyevi szárazon s a mesterséges kandalló elé állt, úgy, hogy a fénylő réz világa vörös konturral szegte be.

Az asszony hangosabban lélezett, vagy talán sóhajtott s még jobban összehúzta magát.

— Lotti, ha maga ma ott nem lesz Bilkeiéknél, pletykálni fognak, — mondta nyers rövidséggel Gyevi s leült egy hintaszékbe, melyben aztán a vörös rézről ráeső fény úgy világított rá, hogy valami görögötűzben sűtkérező szinpadit ördögnek látszott.

Az asszonynak még a lélezete is elállt. Se mozdulata. A kandalló rőt fénye rávilágított.

— Lotti. Nagyon sápadt. Feltűnően fehérik a képe. A toilette-asztalt használja fel. és rózsaszín ruha... sok gyémánt.

— Uram, itthon szeretnék maradni.

— Kedves Lotti, már mondtam, hogy lehetetlen. Vegyen erőt magán. A világnak mégis csak meg kell mutatni... Az ördögbe is! Mi csak nem fogunk virrasztani Ikládi ravatalánál! Ott leszünk Bilkeiéknél, mulatunk, tánczolunk s ha magát felkérjük, énekelni is fog.

Hosszu szünet.

— Lotti, magának Ikládi már leánykorában udvarolt?

— Semmi válasz.

— És szeretne, ugy-e, Lotti? Ejj, ugy összeressen, mint a falevél, édes asszonyom. Miért tagadja? Én sohasem kértem, drága Lotti, a maga szerelmét, csak a jóindulatát, hogy ajándékozza meg a háztartásomat a bájával, ifjúságával, a szeretetreméltóságával és a vagyonomhoz adjon némes zománctot. Mondtam, hogy szabad lehet, mert én is szabad kívántam lenni, a magam módja szerint. Mondtam, hogy választhat barátokat, csak rámnézve kellemetlenek ne legyenek. Én sohasem leszek féltékeny. Ikládit igazán becsültem is. Sajnálom, nagyon sajnálom, de gyászolni nem fogjuk. Lotti, maga sir? Még rosszabb színbe jut a mai estére.

Az asszony nem sirt tovább. A férj az óráját nézte.

— Már hozzákezdhet az öltözködéshez. Lássá, édesem, hiszen mi meg egyeztünk. Feltűnés nélkül rendezi élete folyását. Én is, maga is, kerüljük a botrányt, mert azon százak és ezrek édesdeden szoktak ragódní. Gondolja, Lotti, hogy a világ megdudott valamit Ikládi barátságáról? Istenem, miért néz oly meredt szemekkel rám! A titkolt szerelmeknek erős illata szokott lenni. Épp azért, ma ott leszünk Bilkeiéknél. Mulatunk és magának is, édes Lotti, nagyon jó kedve lesz.

Gyevi Aladár becsengette a komornát.

— Gyorsan, kisasszony, — parancsolta — kezdjenek az öltözködéshez. A legszebb csipkék, — pazar ékszerék. Sok virág.

A budai hegyek aljában a tornyos villát egy kis paradicsom övezte télen is. Minden szíben világítottak a lámpionok, mint valami transparent-virágok. A villamos nagy gömbök felülről árasztották a fényt s fehér plánetáknak látszottak. A bokrok közt, a pázsit szegélyzetében, tündököltek a fényfüzerek. Az utakon a női ruha kaleidoszkóp-színei fénylettek. A terráson zene szólt. Afedett kertben ezterizáltak, czimbalmoztak és német énekesek gajdoltak meg jödlereztek.

Már együtt volt a társaság, mikor Gyeviek megérkeztek. Ebben a szivárványos kis világban, ennyi sok szép asszony és leány közt, látszott csak Gyeviné teljes szépségében. Kérkedően villogott és sziporkázott rajta a gazdagság.

— Eljött. Itt van. Gyeviné itt. Gyönyörű asszony! — suttozták mindenütt.

Gyeviné kedvesen és vidáman időzőlt mindenkit. Fecsegett, nevetett, kacagott. Némelyek nagyon fürkészőn

nézték és vállalt vontak. Asszonyok összesugtak. De az alig tartott félórát. Gyeviné mindig a legzajosabb társaságnál maradt, míg el nem vitétkéztél, játszani és énekelni. Aztán megint akadt udvara.

Tökeletes szinpadit diadalt aratott, mikor éjfélkor a „Vig özevgyből” énekel, esegő-bongó trillákkal. Ekkor már senki sem suttozott.

— Felséges asszony, — mondta magában impertinens elégteliséggel a férje. — Megadta magát. Vénsegemre szeretni kezdem. A megadás a tehetetlenség bátorsága. Szeretném látni, ha valaki csak egy ígét is mondana Lotti ellen.

NEW YORK ÁLLAM.
Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.
Kiss Emil, 104 Second Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.
Németh János, 457 Washington street, New York.
Deutsch Testvérek, 319 Houston st., New York.
Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.
Nemzetközi Utazási Iroda és Pénzküldő Társaság, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.
Magyar Amerikai Bank, állami bank, 32 Broadway. Elnök: William H. Bryan, üzletvezető: Hunwald Sándor.
Betéteket kamatoztatás czéljából elfogad. A magyar bankárok részére a pénzügyi és legutányosabb árfolyam mellett eszközi. Schwabach magyar bankháza, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében.
Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközzel. Hajójegyket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesítet.

YOUNGSTOWN, Ohio,
és környékén a *Bevándorlót* TINE-REAN VICTOR ur képviseli, aki, mint ilyen, előfizetési díjak felvételére fel van hatalmazva.

J. D. MOSKOWITZ
Dayton, Ohio. Saját házában.
West sidei üzlet: 1444 Dakota street.
North sidei üzlet: a Kossuth-telepen.
A MAGYARSAG KIPRÓBÁLT BARÁTJA.
Közjegyző. Az összes hajóvonalak kinevezett ügynöke.
Hajójegyket elad eredeti áron.
Pénzt küld a világra minden részére gyorsan, pontosan és olcsón.
Kiállít és hitelesít amerikai és 6-hazai okmányokat.
DAYTON, OHIO.

New York, Hazleton, Wilkesbarre
NÉMETH JÁNOS
v. cs. és kir. konzuli ügyvivő
Hajójegyekre, pénzküldésre és közjegyzői ügyekre a legmegbízhatóbb és legpontosabb banküzlet.
Levélzete: NÉMETH JÁNOS
457 Washington St., New York, N.Y.

I. BOSS
111 SECOND STREET, PASSAIC, N. J.
Mindenfélé szivarok és dohányok — importálja. —
KÖLNÖSEEN JOA KOSSUTH ÉS GROF BATTYÁNYI DOHÁNY.
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is.

MAXIM MULATÓ
ELŐKELŐ MAGYAR KÁVÉHAZ
— párisi mintára. —
1393 MÁSODIK AVENUE
a 72. és 73 utczák között.
Tulajdonos:
BIRNBAUM L.
ESTENKINT ÉNEKES ELŐADÁSOK.
— Kitiűnő magyar ételek és jó italok. —
Pontos kiszolgálás.
BELÉPTI DÍJ NINCSEN.

THE 'STATE BANK'
AZ ÁLLAM BANKJA
378 Grand Street, New York City.
Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Veornis A. J., alpenztáros Kneisel János.
Tőke, felesleg, nyeresemény, több, mint \$1,000,000
Betétek több, mint 16,000,000
Pénzküldeményeket elfogadnak a világra minden részére.
HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

THE CITY BANK CO.
BIZTOS, ERŐS, MEGBIZHATÓ.
Takarékbetétek után 4 százalékos — fizet. —
10 AVENUE és PEARL ST. sarkán.
SOUTH LORAIN, Ohio.

MONOPOL KÁVÉHAZ
RUDNER és ROTH, tulajdonosok
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, a kilenczedik utca sarkán
— Kitiűnő ételek és italok —
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE
— Szombat és vasárnap este elsőrangú czigányzene —

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankcsoégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek czéljából.

NEW YORK ÁLLAM.
Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.
Kiss Emil, 104 Second Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.
Németh János, 457 Washington street, New York.
Deutsch Testvérek, 319 Houston st., New York.
Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal.
Nemzetközi Utazási Iroda és Pénzküldő Társaság, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.
Magyar Amerikai Bank, állami bank, 32 Broadway. Elnök: William H. Bryan, üzletvezető: Hunwald Sándor.
Betéteket kamatoztatás czéljából elfogad. A magyar bankárok részére a pénzügyi és legutányosabb árfolyam mellett eszközi. Schwabach magyar bankháza, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében.
Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközzel. Hajójegyket minden vonalra árusít. Közjegyzői okiratokat kiállít és hitelesítet.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.
B. Hendler, successor to A. Hendler Son & Co. Casandara.
Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részére oleón, gyorsan és biztonságosan. Hajójegyket az összes vonalakra az 6-hazába sehol olcsóbban nem kaphatók.
First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alapítóke \$500,000.00, tartalékalap és szét nem oztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.
Róth József és Fial, a Monongahela-völgynek legrégibb bankháza, saját épületében, 65-66-ik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.
Pénzküldés az 6-hazába gyorsan, pontosan a legelőkelőbb árfolyam mellett. Hajójegyeladás az összes vonalakra a legelőkelőbb árk mellett. Közjegyzői okiratokat szakszerűen kiállítanak és konzultánsi hitelesítést beszerzik. Czím: Jos. Roth and Sons.
Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékpénztár és Hitel Társulat, Duquesne.

Alapítóke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházaival egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénzküldés, hajójegy eladás és közjegyzői iroda. Klein Jakob, magyar bank- és váltóüzlete, 1346 Penn Avenue, Pittsburg.
Megbízható pénzküldés és hajójegyelárusító. Kiállít közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.
Klein Arthur, Rankin, Pa.
Hajójegyket, pénzküldés, hazai ügyek elintézése.

Káll G. Árpád, Uniontown, Pa.
Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzői hitelesítés. Pontos pénzküldés.
OHIO ÁLLAM.
Percei Lajos, 522-534 Pearl street, Cleveland.
The Dollar Savings & Trust Co., Youngstown.
Vagyton: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, olcsón és pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékos kamatot fizet. Üzletvezető: Burger R. Lajos.
WISCONSIN ÁLLAM.
Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékpénztár, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyket minden vonalra. Pénzbetétek után a világra bármely részére. Takarékbetéteket elfogad.
NEW JERSEY ÁLLAM.
Rizsák János, 128 Second street, Passaic.
Wárady Lajos, 449 S. Broad St., Trenton, N. J.
Pénzküldés és hajójegyüzlete. Házak, telkek vétele és eladása.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapestben, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul fiemel ügynekségének irodája: Fiume, Andrássy-ut 22. Magyar amerikaiak, kik az 6-hazában nehézségekkel találkoznak, forduljanak oda.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ 6-HAZÁBA.
AZ ÖSSZES HAJÓVONALAK KÉPVISELŐJE.
HAZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA.
magyar közjegyző
449 S. Broad St., Trenton, N. J.

Charles R. Kear elnök.
Harry F. Potter pénztáros.
ELSŐ NEMZETI BANK
FIRST NATIONAL BANK
MINERSVILLE, PA.
Alapított 1864-ben. Schuykill-County legerősebb nemzeti bankja.
Alapítóke \$50,000.00
Tartalékalap és szét nem oztott nyeresemény 75,000.00
Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.
Pénzküldéseket a világra bármely részére bank- vagy postautalvány útján eszközzel.

Szerkesztő: 27 East 13. EL. Egész évben. A vidéken. Egyes szá...

MEGJE V. Évfolyam

Még hatása a halljuk amelyek ják. Az is Nem szarjút se a népek elzárja a. A kir és ezek j kezett napokba. A hirszár az tében az meny B. Ferenz rajutását. Akik mos csás egyebet. megnyit legija ir S mivel ndvargias nyilatkoz bécsi utja mi gőm uralkodás sít is.

Az 1815 dősenek é után való kok szivét jogokat b felszabadí. Akkor mo a fiatal hogy küll akaró sza és ágyu pet arra, nak szaba nak, aki. Ennek most, de megünne Bécsbe. met fejed tria népe szaknak, a hatalm nak, a sz re támas képeznek gyelem a végül, ezek Iste jeni me látnának. Tavaly Uralkod nek egy nepelte. és nenz vonult b beheszt rolt vág mény vi nak az a rencz J. gyözött, meselő ágyú áll gyar ne Akkor pesten. látogatt sem.

A páll vör jelt kat, dic Talán nyian, h lés, ha gyszna na Fere Vilmo deczemb lentette ja, hogy

TH VAGY